

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**INFORMACIJA O MIKROKREDITNOM SUSTAVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SA STANJEM NA DAN 31.3.2012.**

Sarajevo, svibanj 2012. godine

Sadržaj

1. UVOD.....	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO.....	3
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2012. godine.....	4
1.3. Potrebne mjere na razini sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja..	6
2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA.....	6
2.1. Kadrovi	7
3. ANALIZA FINACIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO.....	8
3.1. Bilanca stanja	8
3.2. Kapital	12
3.3. Kreditni portfelj.....	14
3.4. Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite	19
3.5. Račun dobiti i gubitka	21
4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	23

PRILOZI:

Prilog 1.	Osnovni podaci o MKO
Prilog 2.	Bilanca stanja MKF
Prilog 3.	Bilanca stanja MKD
Prilog 4.	Račun dobiti i gubitka MKF
Prilog 5.	Račun dobiti i gubitka MKD
Prilog 6.	Pregled doniranog kapitala MKF

GRAFIKONI:

Grafikon 1.	Iznos aktive MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
Grafikon 2.	Iznos bruto portfolija MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
Grafikon 3.	Iznos kapitala MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
Grafikon 4.	Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD za razdoblje 1.1. - 31.3.2012. e u 000 KM
Grafikon 5.	Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite prema izvješćima MKO u I. kvartalu 2012. godine
Grafikon 6.	Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite prema izvješćima MKO u I. kvartalu 2012. godine
Grafikon 7.	Broj zaposlenih MKO na dan 31.3.2012.
Grafikon 8.	Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 31.03.2012.
Grafikon 9.	Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfelj MKO na dan 31.3.2012.
Grafikon 10.	Portfelj u riziku preko 30 dana na dan 31.3.2012.

1. UVOD

Zakonom o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06) (ZoMKO) uređuje se osnivanje, registriranje, djelatnost, oblik organiziranja, poslovanje, način upravljanja, prestanak rada i nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija (MKO), odnosno mikrokreditnih fondacija (MKF) i mikrokreditnih društava (MKD) u Federaciji BiH. Nadležnosti Agencije za bankarstvo Federacije BiH (Agencija) nad ovim poslovima propisane su Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06, 48/08 i 34/12) i internim aktima Agencije, a svi navedeni poslovi obavljaju se u okviru Sektora za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija.

Funkciju nadzora MKO, Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta (*on-site*) i analizom izvješća koje MKO dostavljaju Agenciji (*off-site*), shodno ZoMKO i podzakonskim aktima Agencije. Izvještajnu osnovu čine kvartalna izvješća o bilanci stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i druga izvješća o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečno izvješće o kamatnim stopama.

Tijekom prvog kvartala 2012. godine, Agencije je nastavila redovit nadzor MKO, a u on-site kontrolama je kontrolirala 22% aktive cjelokupnog mikrokreditnog sustava u Federaciji BiH. Kontrole na licu mjesta (*on-site*) obavljene su prema utvrđenom planu kontrola ili prioritetu, u slučajevima bitno poremećenog poslovanja MKO. U ovom razdoblju, Agencija je posebno nadzirala kreditno poslovanje, odnosno upravljanje kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, rad odjela za prigovore i žalbe klijenata i jamaca, obračun i način iskazivanja efektivne kamatne stope, kapital i poslovanje s doniranim sredstvima MKO, usklađenost sa standardima poslovanja definiranim podzakonskim aktima Agencije, te usklađenosti sa ZoMKO, Zakonom o udrugama i fondacijama (ZUF) i drugim propisima.

Nepravilnosti utvrđene neposrednim nadzorom MKO obavljenim u prvom kvartalu 2012. godine, uglavnom su se odnosile na nepridržavanje odredaba ZoMKO i provedbenih akata Agencije, specifično u pogledu formiranja i održavanja rezervi za kreditne gubitke, a posebno u slučajevima ponovnog ugovaranja kredita. Dodatne nepravilnosti utvrđene on-site kontrolama MKO, odnosile su se na kršenje Odluke o ostalim općim uvjetima za poslovanje MKO u pogledu propisanih standarda Agencije za poslovanje MKO i pokrića gubitka na teret doniranog kapitala za kreditni portfelj.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO

Poslovanje MKO bliže se uređuje podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od Upravnog odbora Agencije i uputama za poslovanje MKO usvojenim od direktora Agencije.

Odluke Agencije za poslovanje MKO	Službene novine Federacije BiH
1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje dozvole za rad mikrokreditnoj fondaciji nastaloj promjenom oblika mikrokreditne organizacije	27/07
2. Odluka o uvjetima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za rad i drugih suglasnosti mikrokreditnim organizacijama	27/07 i 46/11
3. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje dozvole za rad i suglasnosti za stjecanje vlasničkih udjela ulaganjem i prijenosom imovine mikrokreditne fondacije	27/07

4. Odluka o nadzoru poslovanja mikrokreditnih organizacija	27/07
5. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje mikrokreditne organizacije dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvješćivanja	27/07
6. Odluka o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija	27/07
7. Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite	27/07, 46/09 i 46/11
8. Odluka o ostalim općim uvjetima za poslovanje mikrokreditne organizacije	27/07
9. Odluka o uvjetima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta	32/10
10. Odluka o naknadama koje se za rad mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH	46/11

Upute Agencije za poslovanje MKO

1. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite;
2. Uputa za izračunavanje ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope;
3. Uputa za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu;
4. Uputa za izračunavanje pokazatelja operativne efikasnosti;
5. Uputa za izradu izvješća mikrokreditnih organizacija.

1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2012. godine

U odnosu na kraj prethodne godine, krajem prvog kvartala 2012. godine nastavljen je blagi pad bruto portfelja MKO. MKO su izložene pritisku konkurencije kako od većih MKO tako i od banaka, te su mnoge manje MKO suočene s nedostatkom sredstava za financiranje kreditnog portfelja.

Da je manje sredstava raspoloživih za financiranje kreditnog portfelja MKO pokazuje pad dugoročnih izvora sredstava koji su krajem prvog kvartala 2012. godine pali za 4% u odnosu na kraj prethodne godine. Tijekom prvog kvartala 2012. godine otpisano je 3,2 milijuna KM glavnice, što je 0,78% od ukupnih bruto kredita. Mikrokreditne organizacije ulažu više napora u naplatu potraživanja po otpisanim kreditima, što je evidentno iz iskazanih izvanrednih prihoda na kraju prvog kvartala 2012. godine, koji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 13%.

Tablica 1. Izvanbilančna evidencija: Potraživanja po otpisanoj glavnici i kamati

u 000 KM

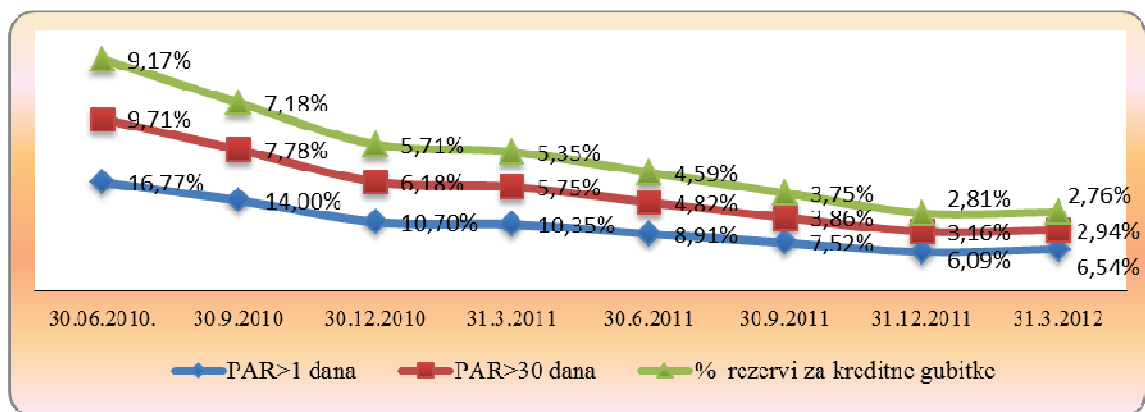
OPIS	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO	
	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata
1	2	3	4	5	6=2+4	7=3+5
Početno stanje na datum 1.1.2012.	138.622	24.836	2.656	466	141.279	25.302
Promjene u 2012. godini:						
novi otpis (u tekućoj godini)	3.177	1.081	28	2	3.205	1.084
naplaćeno u tekućoj godini	2.663	827	44	8	2.707	835
trajni otpis	128	19	3	0	131	19
Saldo na datum 31.3.2012.	139.009	25.071	2.637	460	141.645	25.531

Za MKO koje i dalje bilježe pad kreditnog portfelja, gubitak tržišnog segmenta, te kojima je uskraćeno povjerenje kreditora, uslijed negativnog trenda poslovanja, nemogućnosti dostizanja postavljenih standarda, važno je, u smislu održavanja supstance poslovanja, te posebno doniranih sredstava, pregovarati o spajanju ili pripajanju što predstavlja važan korak u očuvanju sektora.

Dosadašnji pregovori većih MKO u Federaciji BiH o osnivanju zajedničkog društva prijenosom imovine iz mikrokreditne fondacije nisu dali rezultate, a većina MKO svoju šansu vide u osnivanju društva od strane jedne fondacije čime bi se multiplicirao broj pravnih subjekata koji se bave mikrokreditiranjem u Federaciji BiH. Suprotno stavovima MKO u Federaciji BiH, posljedice kreditne ekspanzije, ekonomski ambijent, prezaduženost i preklapanje klijenta, zasićenje lokalnih tržišta na kojima posluje nekolicina mikrokreditnih organizacija, te opće raspoloženje javnog mnijenja prema sektoru, ne predstavlja ambijent za multipliciranje MKO, te naprotiv, nalaže sintezu u okviru sektora putem zajedničkog osnivanja mikrokreditnih društava od strane više mikrokreditnih fondacija. Na taj način bi se olakšao proces ulaganja u mikrokreditna društva, te poboljšao segment korporativnog upravljanja, bez multipliciranja subjekata što predstavlja najslabiju kariku u većini institucija.

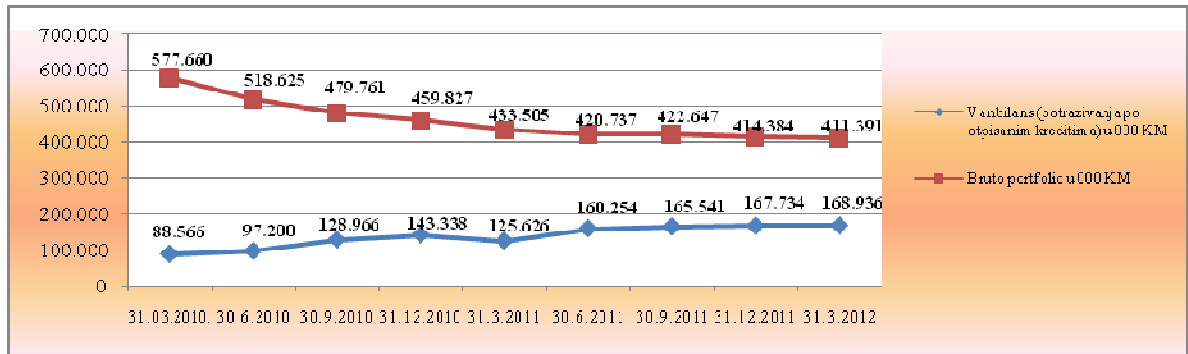
U cilju preveniranja i prevladavanja problema prezaduženosti, Agencija je naložila MKO punu primjenu propisa o obveznoj razmjeni informacija na razini sektora i Centralnog registra kredita CBBiH. U proteklom razdoblju, većina MKO je uložila dodatne napore na primjeni praksi odgovornog kreditiranja i ostvarivanja misije i ciljeva mikrokreditnog sektora.

Grafikon 1. Pokazatelji kvaliteta aktivnog portfelja MKO

Usprkos blagom padu mikrokreditnog portfelja za 1% u odnosu na kraj prethodne godine, rezultati većih MKO prema izvješćima o rezervama iskazuju poboljšanje kvalitete aktivnog kreditnog portfelja u usporedbi s krajem prethodne godine. Poboljšanje kvalitete aktivnog portfelja iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 2,81%, koliko je iznosila na 31.12.2011., na 2,76%. Portfelj u riziku preko 30 dana kašnjenja smanjen je sa 3,16% na 2,94%, čime se ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfelja nalazi u okvirima standarda propisanog od Agencije. Od 16 MKO, 5 MKF ne zadovoljava standard Agencije u pogledu rizičnosti portfelja koji mora biti ispod 5%. Portfelj u riziku preko jednog dana kašnjenja bilježi blagi rast (za 0,45 postotnih poena), te je sa 6,09% koliko je iznosio na kraju prethodne godine, povećan na 6,54%.

Grafikon 2. Potraživanja po otpisanim kreditima i bruto portfelj MKO

Zabrinjava međutim činjenica da izvanbilančna evidencija ukupno otpisanih kredita nastavlja rasti, pa su tako na kraju prvog kvartala 2012. godine, ukupna potraživanja po otpisanim kreditima MKO iznosila 169 milijuna KM što je 41% od ukupnog kreditnog portfelja.

Postoje značajna odstupanja u kvaliteti portfelja između različitih MKO, koja su evidentna iz podataka da pet MKO ima preko 80% ukupno otpisanih kredita u odnosu na ukupni bruto portfelj (kod jedne MKO ukupan iznos potraživanja po otpisanim kreditima, koji se nalaze u izvanbilanci, za 16% je veći od iznosa aktive), što je izravna posljedica kreditne ekspanzije u prošlosti, dok su tri MKO iskazale ukupne otpise ispod 15% ukupnog bruto portfelja.

1.3. Potrebne mjere na razini sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja

Konsolidacija na razini MKO, posebno MKO srednje veličine, neophodna je za stabilizaciju mikrokreditnog sektora, u cilju povećanja ekonomije opsega, poboljšanja efikasnosti poslovanja MKF kroz značajne uštede troškova i smanjenje kamatnih stopa, kao i povećanja kompetentnosti upravnih odbora, menadžmenta i ostalog osoblja MKO. Konsolidacijom bi se omogućilo osnaživanje kapitalne baze manjeg broja jačih i zdravijih MKO. Također, značajan iznos kredita u pasivi mikrokreditnih organizacija dospijeva u ovoj godini, te u odsustvu potpore kreditora, organizacije mogu biti izložene problemu likvidnosti.

Agencija očekuje da će se izmjenama ZoMKO otkloniti nedorečenost zakonskih propisa, omogućiti adekvatni instrumenti za nadzor poslovanja MKO, omogućiti efikasnije korigiranje uočenih problema u poslovanju MKO, te otkloniti eventualne zlouporabe. Očekivanim izmjenama ZoMKO kreirat će se prostor za dodatno poboljšanje podzakonskih akata Agencije u cilju zaštite doniranih sredstva kojim je izravno omogućeno kreditiranje velikog broja klijenta koji nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja.

2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

U Federaciji BiH sa 31.3.2012., dozvolu za rad Agencije ima 16 MKO, od toga 15 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), te 27 organizacijskih dijelova MKD čije je sjedište u Republici Srpskoj. Agencija trenutno vodi postupak prestanka rada jedne MKF. Sve MKF koje su dobile dozvolu za rad Agencije, izvršile su preregistraciju sukladno ZoMKO, odnosno nastale su promjenom oblika MKO osnovanih shodno Zakonu o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH, broj: 24/00). Stoga, sve

MKF su zakonski pravni slijednik imovine, prava i obveza MKO osnovanih sukladno ZoMKO iz 2000. godine. U Prilogu 1. nalaze se osnovni podaci o MKF i MKD kojima je Agencija izdala dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita.

Trend zatvaranja organizacijskih dijelova MKO u prvom kvartalu 2012. godine je usporen pa tako MKO sa sjedištem u Federaciji BiH na dan 31.3.2012. imaju ukupno 343 organizacijska dijela, od čega u Federaciji BiH 227, Republici Srpskoj 113 i Distriktu Brčko 3, čime je ukupan broj organizacijskih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH veći za 2 organizacijska dijela, odnosno za 1% u odnosu na kraj prethodne godine. Ukupno 187 organizacijskih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH ima ovlasti za dodjelu mikrokredita, stoga su upisani u nadležni registar. Tijekom prvog kvartala 2012. godine, Agencija je izdala 5 suglasnosti za osnivanje organizacijskih dijelova, 4 suglasnosti za promjenu adrese organizacijskih dijelova i 3 suglasnosti za zatvaranje organizacijskih dijelova MKO. Organizacijske dijelove izvan Federacije BiH ima 9 MKF.

Agencija je dala dozvole za rad organizacijskih dijelova jednog MKD koje ima sjedište u Republici Srpskoj, a koje u Federaciji BiH posluje putem 27 podružnica i terenskih ureda.

2.1. Kadrovi

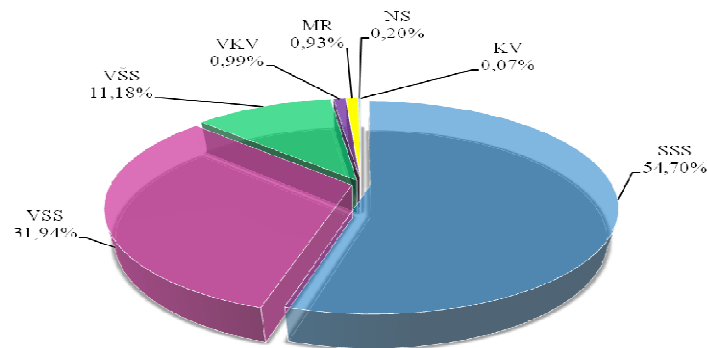
Tablica 2. Kvalifikacijska struktura zaposlenih

Rb.	Kvalifikacija	31.12.2011.		Ukupno	Učešće (%)	31.3.2012.		Ukupno	Učešće (%)	Indeks
		MKF	MKD			MKF	MKD			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/5
1.	NS	3	0	3	0,20	3	0	3	0,20	100
2.	KV	1	0	1	0,07	1	0	1	0,07	100
3.	VKV	15	0	15	0,99	15	0	15	0,99	100
4.	SSS	817	4	821	54,41	824	3	827	54,70	101
5.	VŠS	183	0	183	12,13	169	0	169	11,18	92
6.	VSS	469	4	473	31,35	479	4	483	31,94	102
7.	MR	13	0	13	0,86	14	0	14	0,93	108
UKUPNO		1.501	8	1.509	100,00	1.505	7	1.512	100,00	100

Sa 31.3.2012., mikrokreditni sektor zapošljava ukupno 1.512 radnika, što je za 3 radnika više u odnosu na 31.12.2011. MKF zapošljavaju 1.505 radnika ili 99,5%, a MKD 7 radnika ili 0,5%. U strukturi zaposlenih najveće je učešće SSS od 54,70%, VSS od 31,94% i VŠS od 11,18%.

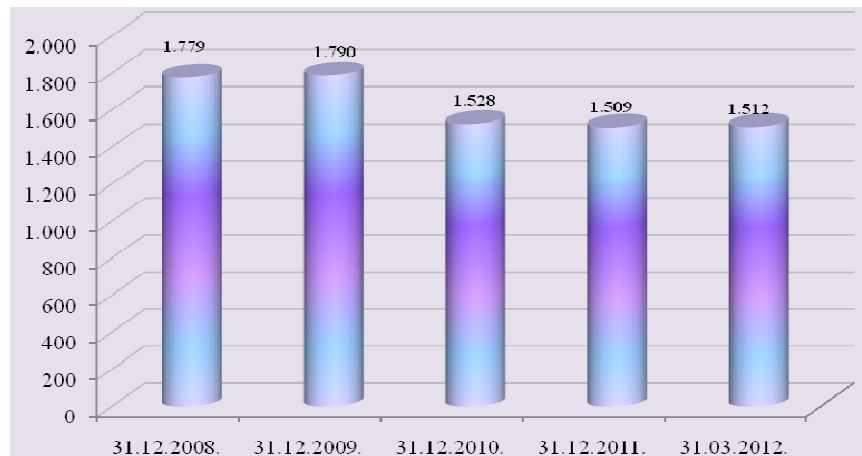
Učešće zaposlenih sa srednjom stručnom spremom je u porastu (za 1%), sa visokom stručnom spremom (za 2%) i magistara (za 8%), dok je postotak učešća zaposlenih sa višom stručnom spremom u padu (za 8%) u odnosu na 31.12.2011.

Grafikon 3. Kvalifikacijska struktura zaposlenih u MKO na dan 31.03.2012. godine

Promatrajući broj zaposlenih kroz godine rada MKO, najveći broj zaposlenih zabilježen je na kraju 2009. godine kada su MKO zapošljavale 1.790 radnika, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012., predstavlja smanjenje od 16%. Promatrajući ova dva razdoblja, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveće smanjenje broja zaposlenih, kod kojih je isti manji za 37%, odnosno 32%.

Grafikon 4. Broj zaposlenih u MKO po godinama

3. ANALIZA FINANIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO

3.1. Bilanca stanja

Bilančna suma MKO sa 31.3.2012. iznosi 488 milijuna KM i za 14,5 milijuna KM ili 3% je manja u odnosu na stanje sa 31.12.2011. Rast bilančne sume u odnosu na kraj prethodne godine, bilježi 5 MKF, dok je pad zabilježilo 10 MKF i 1 MKD. Pad bilančne sume do 10% u odnosu na 31.12.2011. zabilježilo je 9 MKF, dok su pad bilančne sume preko 10% u odnosu na kraj prethodne godine zabilježile 1 MKF i 1 MKD. Najveće učešće u ukupnoj bilanci MKO ima šest MKF s aktivom u iznosu od 446,7 milijuna KM ili 92%.

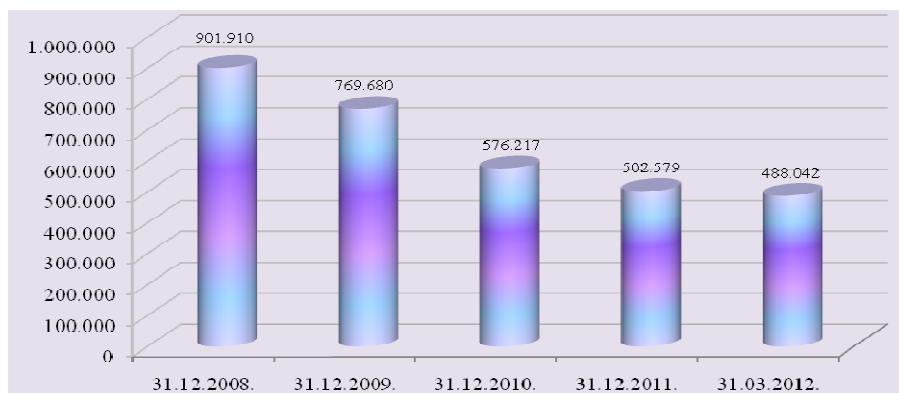
Tablica 3. Bilanca stanja MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2011. godine					31.3.2012. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12
AKTIVA											
1. Novčana sredstva	28.973	6	270	14	29.243	26.093	5	74	4	26.167	89
2. Plasmani bankama	14.975	3	0	0	14.975	6.100	1	0	0	6.100	41
3. Krediti	412.802		1.582		414.384	409.848		1.543		411.391	99
4. Minus: rezerv. za kred. Gubitke	11.647		11		11.658	11.342		30		11.373	98
5. Neto krediti	401.155	80	1.572	80	402.727	398.506	82	1.512	88	400.018	99
6. Posl. prostor i ost. fik. aktiva	47.838	10	75	4	47.913	47.896	10	79	5	47.975	100
7. Dugor. investicije	15	0	0	0	15	15	0	0	0	15	100
8. Ostala aktiva	9.048	2	57	3	9.105	8.997	2	56	3	9.053	99
9. Minus: rezerv. na ost. st. aktive, osim kredita	1.398	0	2	0	1.400	1.285		2		1.287	92
UKUPNO AKTIVA	500.606	100	1.973	100	502.579	486.323	100	1.719	100	488.042	97
PASIVA											
10. Obveze po uzet. kreditima	330.981	66	1.175	60	332.156	314.056	65	922	54	314.978	95
11. Ostale obveze	20.054	4	69	3	20.122	20.228	4	67	4	20.295	101
12. Kapital	149.571	30	729	37	150.301	152.039	31	730	42	152.769	102
UKUPNO PASIVA	500.606	100	1.973	100	502.579	486.323	100	1.719	100	488.042	97
Izvanbilančna evidencija	168.222		60		168.282	169.386		60		169.446	101

Promatrajući bilančnu sumu MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos iste zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosila 902 milijuna KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.3.2012., predstavlja pad od čak 46%. Promatrajući ova dva razdoblja, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad bilančne sume, kod kojih je ista pala za čak 73%, odnosno 68%.

Grafikon 5. Iznos aktive MKO (u 000 KM)

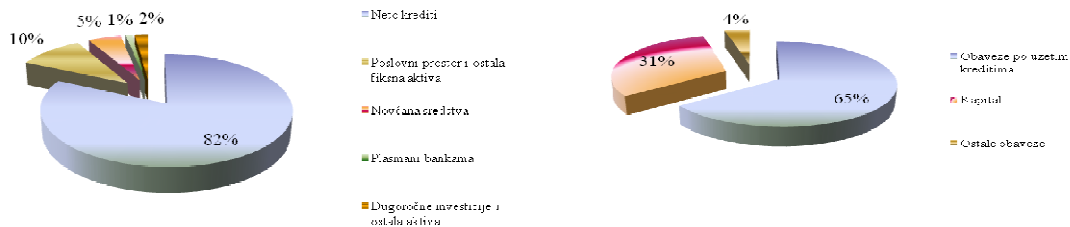

U strukturi aktive MKO, novčana sredstva iznose 26,1 milijun KM ili 5% sa stopom pada od 11% u odnosu na 31.12.2011. i većinom se odnose na novčana sredstva MKF. Plasmani bankama iznose 6,1 milijun KM ili 1%. Neke MKF mogu se suočiti sa rizikom likvidnosti, a kreditori generalno pokazuju visok stupanj opreza uslijed iskazanih rezultata poslovanja odnosno trenda koji iskazuje sektor, čime se fondacijama ograničava pristup novim kreditima kojim bi zadovoljili kratkoročne obveze, što uz lošu naplatu kredita može dovesti do nelikvidnosti.

Neto krediti, odnosno bruto krediti umanjeni za rezerviranja za kreditne gubitke iznose 400 milijuna KM ili 82% ukupne aktive i manji su za 2,7 milijuna KM ili 1% u odnosu na 31.12.2011. Pad neto kredita u odnosu na kraj prethodne godine, zabilježilo je 8 MKF i 1 MKD, dok je rast zabilježilo 7 MKF. U odnosu na 31.12.2011., pad neto kredita do 10% zabilježilo je 6 MKF i 1 MKD, dok su pad preko 20% zabilježile 2 MKF.

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva iznose 48 milijuna KM ili 10% ukupne aktive i za 62 tisuće KM ova bilančna pozicija veća je u odnosu na kraj prethodne godine. Sedam MKF ima postotak fiksne aktive u ukupnoj aktivni (umanjenoj za donirani kapital) veći od dozvoljenog iznosa. Iznos od 7,8 milijuna KM ili 2% odnosi se na dugoročne investicije (15 tisuća KM) i ostalu aktivu (7.767 tisuća KM umanjenu za rezerviranja na ostale stavke aktive osim kredita), koju čine obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo. Dugoročne investicije odnose se na jednu MKF, dok je postotak ostale aktive kod 14 MKF i 1 MKD ispod 10% u odnosu na ukupnu aktivu, a samo kod jedne MKF taj postotak iznosi 17,91%.

Grafikon 6. Struktura aktive i pasive MKO

U strukturi pasive MKO, obveze po uzetim kreditima osnovni su izvor sredstava i iznose 315 milijuna KM ili 65% ukupne pasive i manje su za 5% u odnosu na 31.12.2011.

Tablica 4. Ročna struktura uzetih kredita

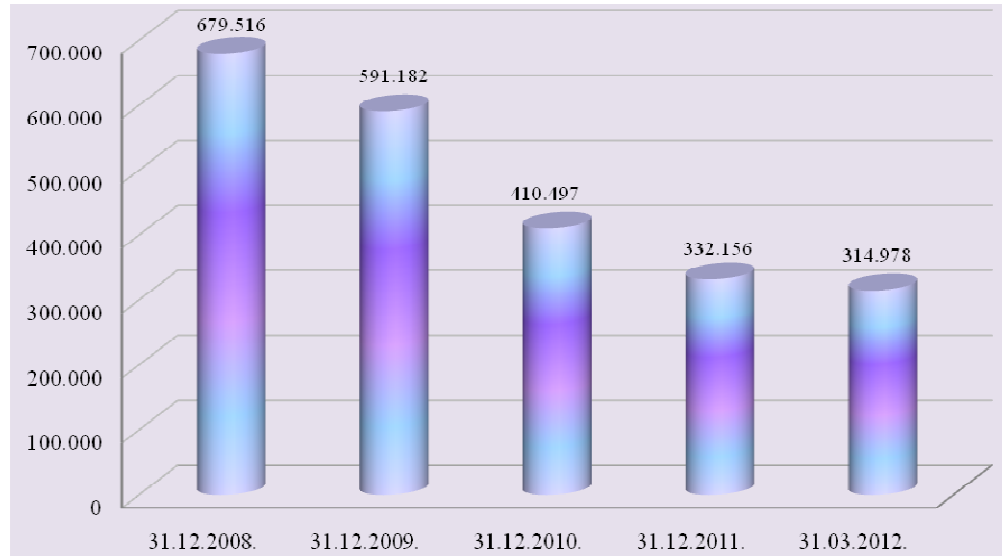
u 000 KM

OPIS	31.12.2011.				31.3.2012.				Indeks
	MKF	MKD	UKUPNO	%	MKF	MKD	UKUPNO	%	
1	2	3	4=(2+3)	5	6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. Obveze po uzetim kratkor. kreditima	82.347	723	83.070	25	75.508	470	75.979	24	91
2. Obveze po uzetim dugoroč. kreditima	248.634	452	249.086	75	238.548	451	238.999	76	96
UKUPNO	330.981	1.175	332.156	100	314.056	922	314.978	100	95

Od ukupnih obveza po uzetim kreditima, dugoročni krediti (kojih nema 4 MKF) iznose 239 milijuna KM ili 76% i imaju stopu pada od 4% u odnosu na kraj prethodne godine. Od ukupnih obveza po uzetim kreditima, kratkoročni krediti (kojih nema 5 MKF) iznose 76 milijuna KM ili 24% i imaju stopu pada od 9% u odnosu na kraj prethodne godine. Na obveze po uzetim kreditima na MKF odnosi se 314 milijuna KM ili 99,7% od ukupnih obveza po uzetim kreditima.

Promatrajući iznos ukupnih obveza MKO po uzetim kreditima kroz godine rada MKO, najveći iznos istih zabilježen je na kraju 2008. godine kada su iznosile 679,5 milijuna KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.3.2012., predstavlja pad od 54%. Promatrajući ova dva razdoblja, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad iznosa ukupnih obveza po uzetim kreditima, kod kojih su iste pale za čak 87%, odnosno 86%.

Grafikon 7. Iznos obveza MKO po uzetim kreditima po godinama (u 000 KM)

Najznačajniji kreditori MKO na koje se odnosi 79% od ukupnih kreditnih obveza su:

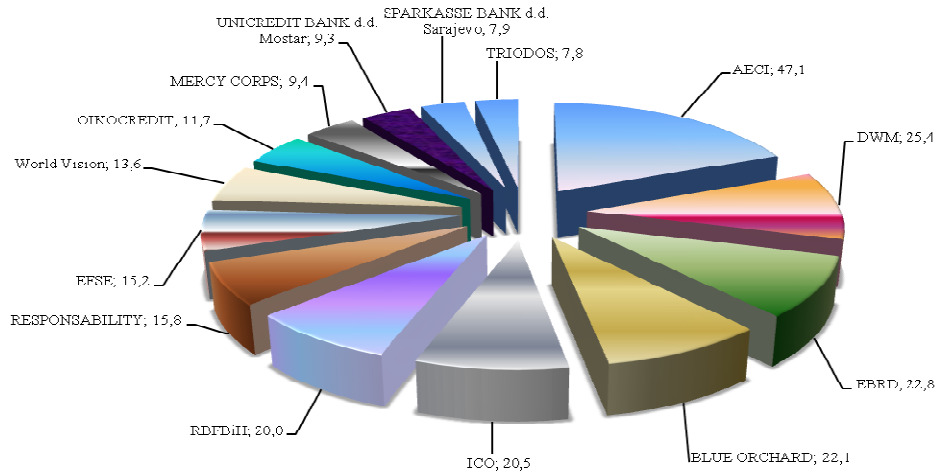
- 1.) AECI – Agencija za međunarodnu suradnju Kraljevine Španjolske (47,1 milijun KM);
- 2.) DWM – Developing World Markets, SAD (25,4 milijuna KM);
- 3.) EBRD – Europska banka za obnovu i razvoj, Velika Britanija (22,8 milijuna KM);
- 4.) Blue Orchard Finance S.A., Švicarska (22,1 milijun KM);
- 5.) ICO – Instituto de Credito Oficial, Španjolska (20,5 milijuna KM);
- 6.) Razvojna banka Federacije BiH¹ (20,0 milijuna KM);
- 7.) Responsibility SICAV, Švicarska (15,8 milijuna KM);
- 8.) EFSE – Evropski fond za Jugoistočnu Europu, Luksemburg (15,2 milijun KM);
- 9.) World Vision International, USA (13,6 milijun KM);
- 10.) Oikokredit, Nizozemska (11,7 milijuna KM);
- 11.) Mercy Corps, SAD (9,4 milijuna KM);
- 12.) UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH (9,3 milijuna KM);
- 13.) Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, BiH (7,9 milijuna KM);
- 14.) Triodos – Doen, Nizozemska (7,8 milijuna KM).

Tijekom prvog kvartala 2012. godine, zabilježeno je smanjenje učešća EFSE-a u ukupnim obvezama MKO koji je, u odnosu na 31.12.2011., za 42% smanjio svoje učešće u kreditnim obvezama MKO, dok je Sparkasse Bank d.d. Sarajevo povećala svoje učešće za 7,1 milijun KM, te je u odnosu na kraj prethodne godine povećala i broj kreditiranih MKO s jedan na pet MKO.

Također je zabilježeno da samo jedna MKF kod prvog kreditora ima izloženost 41%, a kod drugog čak 58%, te s obzirom da se radi o velikoj koncentraciji u izvorima sredstava, to predstavlja opasnost za ovu MKF, jer u slučaju povlačenja sredstava, njezina budućnost može biti značajno ugrožena.

¹ Sredstva su plasirana u okviru Projekta lokalnih inicijativa LIP I i LIP II koja su Odlukom Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br: 78/06 i 34/07) na upravljanje prenesena Razvojnoj banci Federacije BiH.

Grafikon 8. Izvori sredstava MKO na dan 31.3.2012. godine (u mil. KM)

Ostale obveze iznose 20,3 milijuna KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obveze prema zaposlenim, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo. Ukupno 5 MKF ima postotak ostalih obveza veći od 10% u odnosu na ukupne obveze.

Izvanbilančna evidencija iznosi 169,4 milijuna KM, koju čine otpisana kreditna potraživanja (168,9 milijuna KM) i komisioni poslovi (0,5 milijuna KM koje imaju dvije MKF) i za 1% je veća od stanja sa 31.12.2011.

3.2. Kapital

Ukupni kapital MKO na dan 31.03.2012. iznosi 152,7 milijuna KM ili 31% ukupne pasive i veći je za 2,4 milijuna KM ili 2% u odnosu na kraj 2011. godine, što je većinom rezultat povećanja kapitala kod jedne MKF kod koje je kontrolom izvršeno preknjižavanje u okviru strukture kapitala, o kojoj je pogrešno izvješćivala Agenciju. Kapital MKF iznosi 152 milijuna MKF ili 99,5%, a kapital jednog MKD 0,7 milijuna KM ili 0,5%. Tri MKF imaju postotak iznosa kapitala (umanjenog za donirani kapital) u odnosu na ukupnu aktivu manji od dozvoljenog iznosa.

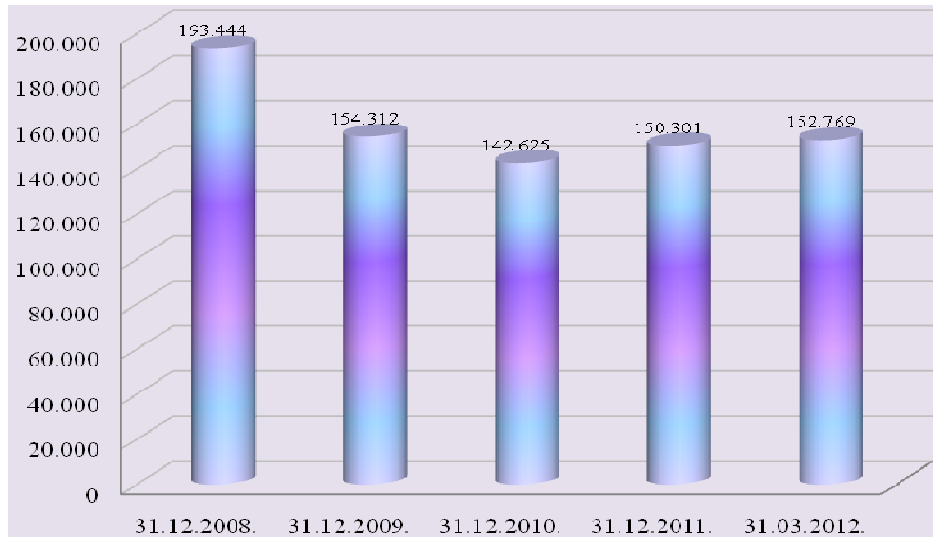
Tablica 5. Struktura kapitala MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2011. godine					31.3.2012. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=2+4	7	8	9	10	11=7+9	12=11/6
Donirani kapital	43.061	29	0	0	43.061	45.160	30	0	0	45.160	105
Temeljni kapital	10.157	7	600	82	10.757	10.245	7	600	82	10.845	101
Višak/manjak pr. nad ras.	93.411	62	0	0	93.411	93.708	62	0	0	93.708	100
Emisijski ažio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neraspoređena dobit	0	0	29	4	29	0	0	29	4	29	102
Zakonske rezerve	0	0	100	14	100	0	0	100	14	100	100
Ostale rezerve	2.942	2	0	0	2.942	2.926	2	0	0	2.926	99
UKUPNO KAPITAL	149.571	100	729	100	150.301	152.039	100	730	100	152.769	102

Promatrajući iznos kapitala MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos istog zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosio 193,4 milijuna KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.3.2012., predstavlja pad od 21%. Promatrajući ova dva razdoblja, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad iznosa kapitala, kod kojih je isti pao za čak 79%, odnosno 70%.

Grafikon 9. Iznos kapitala MKO po godinama (u 000 KM)

U strukturi kapitala najznačajniji je višak prihoda nad rashodima koji iznosi 93,7 milijuna KM, te čini 61% ukupnog kapitala MKF i veći je za 297 tisuća KM ili 0,32% u odnosu na kraj prethodne godine. Manjak prihoda nad rashodima za razdoblje od 1.1. do 31.3.2012. ostvarile su 4 MKF, a višak prihoda nad rashodima 11 MKF, dok je jedno MKD ostvarilo neto dobit.

Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 129 tisuća KM ili 18% ukupnog kapitala MKD. Višak prihoda nad rashodima od redovitog poslovanja, ostvarile su samo 4 MKF, dok je 11 MKF i 1 MKD ostvarilo manjak prihoda nad rashodima odnosno gubitak od redovitog poslovanja. Od tih 11 MKF, 7 ih je zahvaljujući izvanrednim prihodima koji su veći od iznosa ostvarenog manjka prihoda nad rashodima od redovitog poslovanja, na kraju prvog kvartala 2012. godine, ostvarilo pozitivan rezultat.

Također je i jedno MKD na kraju prvog kvartala 2012. godine, zahvaljujući izvanrednim prihodima, ostvarilo neto dobit. izvanredni prihodi izravan su rezultat povećane naplate potraživanja po otpisanim kreditima.

Značajan izvor kapitala MKF čini donirani kapital koji iznosi 45,1 milijun KM ili 30% ukupnog kapitala, dok jedno MKD nema doniranog kapitala. Donirani kapital u odnosu na kraj prethodne godine povećan je za 2,1 milijun KM, odnosno 5%, i odnosi na povećanje doniranog kapitala samo kod jedne MKF za koju je kontrolom utvrđeno da je o stanju istog pogrešno izvješćivala Agenciju u prethodnim razdobljima.

Temeljni kapital MKO na dan 31.3.2012. iznosi 10,8 milijuna KM ili 7% ukupnog kapitala.

Ostale rezerve iznose 3 milijuna KM, ili 2% ukupnog kapitala i odnose se na 3 MKF.

3.3. Kreditni portfelj

Osnovna djelatnost MKO je mikrokreditiranje na koje se odnosi iznos od 411,4 milijuna KM ili 84% ukupne aktive mikrokreditnog sektora. Razina ukupnih kredita sektora ovisi o stanju kredita MKF na koje se odnosi 409,9 milijuna KM ili 99,6% od ukupnih kredita, dok se na MKD odnosi 1,5 milijuna KM ili 0,4% od ukupnih kredita. Neto krediti, koje čine ukupni krediti umanjeni za rezerve za kreditne gubitke prikazani su u Tablici 6.

Tablica 6. Neto krediti

u 000 KM

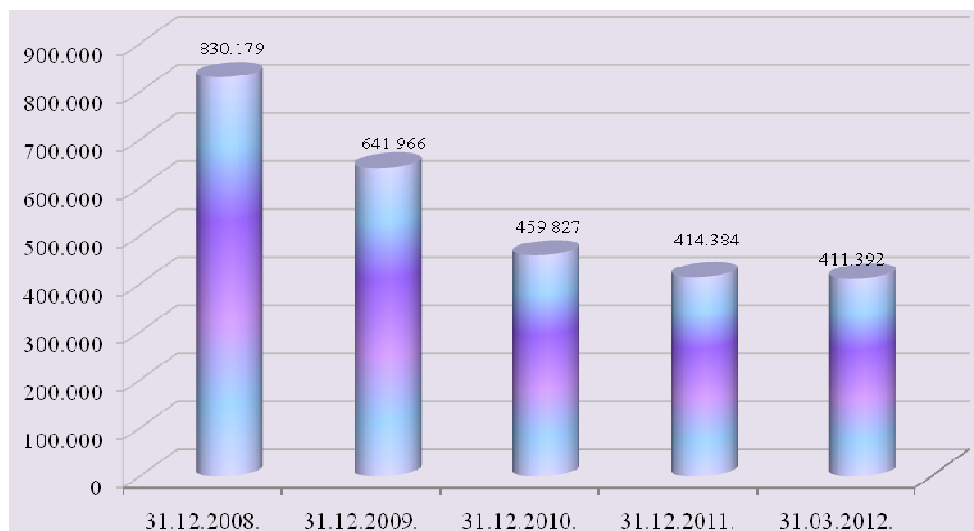
Red. Broj	OPIS	31.12.2011. godine			31.3.2012. godine			Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	MKF	MKD	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kreditni	412.802	1.582	414.384	409.848	1.543	411.391	99
2.	Rezerve za kreditne gubitke	11.647	11	11.658	11.342	30	11.373	98
3.	Neto krediti (1.-2.)	401.155	1.572	402.727	398.506	1.512	400.018	99

Neto krediti iznose 400 milijuna KM i za 1% su manji u odnosu na 31.12.2011., dok su krediti na bruto osnovi također manji za 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

Rezerve za kreditne gubitke iznose 11,4 milijuna KM i manje su za 2% u odnosu na 31.12.2011. Omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na ukupan kreditni portfelj iznosi 2,76%, te u odnosu na omjer sa 31.12.2011., bilježi poboljšanje od 0,05 postotnih poena.

Promatrajući bruto portfelj MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos istog zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosio 830,2 milijuna KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.3.2012., predstavlja pad od čak 50%. Promatrajući ova dva razdoblja, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad bruto portfelja, kod kojih je isti pao za čak 73%, odnosno 71%.

Grafikon 10. Iznos bruto portfelja MKO po godinama (u 000 KM)

Tablica 7. Sektorska i ročna struktura mikrokredita MKO na dan 31.3.2012.

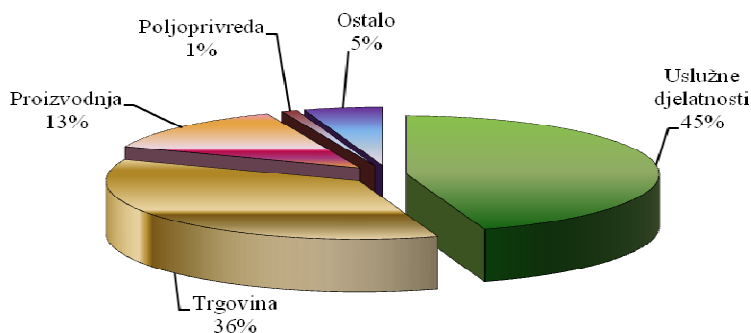
u 000 KM

Red. Broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	UKUPNO	%
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7
1.	Pravnim osobama					
a.)	Uslužne djelatnosti	1.286	3.571	49	4.906	45%
b.)	Trgovina	1.293	2.534	42	3.870	36%
c.)	Poljoprivreda	37	113	1	151	1%
d.)	Proizvodnja	544	825	17	1.386	13%
e.)	Ostalo	158	420	3	582	5%
	UKUPNO 1:	3.319	7.463	112	10.895	100%
2.	Fizičkim osobama					
a.)	Uslužne djelatnosti	10.518	78.924	1.061	90.503	23%
b.)	Trgovina	6.946	43.065	641	50.652	13%
c.)	Poljoprivreda	9.491	127.568	1.124	138.183	34%
d.)	Proizvodnja	2.222	21.408	235	23.866	6%
e.)	Stambene potrebe	2.939	44.370	399	47.707	12%
f.)	Ostalo	13.987	35.050	548	49.585	12%
	UKUPNO 2:	46.104	350.385	4.007	400.496	100%
	UKUPNO (1+2):	49.423	357.848	4.119	411.391	

Prema sektorskoj strukturi mikrokredita 400,5 milijuna KM ili 97% od ukupnih kredita plasirano je fizičkim osobama, a 10,9 milijuna ili 3% pravnim osobama.

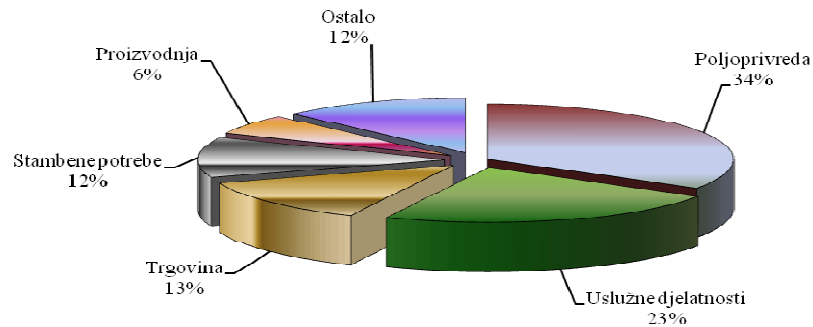
U ročnoj strukturi mikrokredita na kratkoročne kredite, u koje se uključuju i dospjela potraživanja odnosi se 53,5 milijuna KM ili 13 %, a na dugoročne kredite 357,9 milijuna KM ili 87%. Sama dospjela potraživanja iznose ukupno iznose 4,1 milijun KM ili 1% od ukupnih kredita i gotovo u cijelosti se odnose na kredite fizičkim osobama.

Grafikon 11. Sektorska struktura mikrokredita plasiranih pravnim osobama

Prema granskoj strukturi najveći iznos, od ukupnog iznosa mikrokredita danih **pravnim osobama**, plasiran je za uslužne djelatnosti i trgovinu – uslužne djelatnosti 4,9 milijuna KM ili 45%, odnosno trgovina 3,9 milijuna KM ili 36%. Za proizvodnju je dano 1,4 milijuna KM ili 13% od ukupnog iznosa mikrokredita danih pravnim osobama, dok je za poljoprivredu dano 0,2 milijuna KM ili 1%, a za ostale namjene 0,5 milijuna KM ili 5%.

Grafikon 12. Sektorska struktura mikrokredita plasiranih fizičkim osobama

Što se tiče kredita **fizičkim osobama**, 138,2 milijuna KM ili 34% plasirano je za poljoprivredu, zatim 90,5 milijuna KM ili 23% za uslužne djelatnosti, za trgovinu je plasirano 50,6 milijuna KM ili 13%, za stambene potrebe 47,7 milijuna KM ili 12%, za proizvodnju 23,9 milijuna KM ili 6%, te za ostalo 49,6 milijuna KM ili 12%.

Na temelju analize granske strukture zaključuje se da je mikrokreditiranje najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivrede i uslužnih djelatnosti, te se većim dijelom odnosi na dugoročne kredite fizičkim osobama iz čega proističe da se krediti u najvećem broju slučajeva odobravaju osobama koja nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja kako zbog rizičnosti posla kojeg obavljaju, tako i zbog nedostatka adekvatnih kolaterala.

Postotak kredita koji se daju za uslužne djelatnosti fizičkim osobama u porastu je, dok su krediti dani za stambene potrebe i ostale namjene u padu, što znači da je fokus sektora usmjeren na podršku mikropoduzetništva.

Odlukom o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07), MKO su dužne sva kreditna sredstva i druga potraživanja raspoređivati u određene grupe primjenom kriterija broja dana kašnjenja u otplati na način da za svaku grupu izdvaja rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Osnovicu za obračun visine rezervi čini iznos neotplaćenog kredita, dospjele kamate i naknade i sve druge stavke kod kojih je MKO izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha. Iznosi potraživanja razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 31.3.2012. vide se iz sljedeće tablice:

Tablica 8. Izvješće o visini i načinu formiranja rezervi za kreditne gubitke na dan 31.3.2012.

u 000 KM

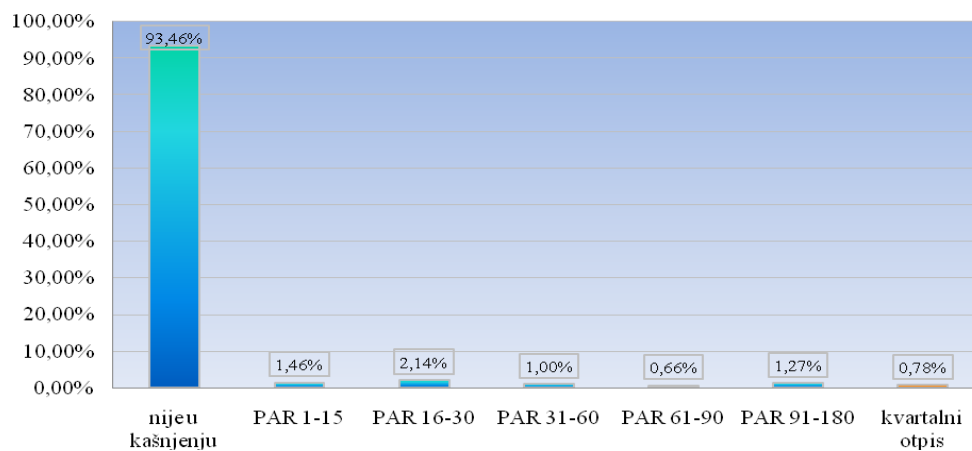
Rb.	Dani kašnjenja	Stope rezerviranja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezerviranja			Ukupna rezerviranja
				Stopa rezerviranja	Iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ostalim stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	8=(4x3)/100	9=(5x6)/100	10=(7x3)/100	11=(8+9+10)
1.	0	0%	384.470	0%	61	307	0	0	0	0
2.	1 – 15	2%	6.018	2%	124	0	119	3	0	123
3.	16 – 30	15%	8.817	100%	129	0	1.323	129	0	1.452
4.	31 – 60	50%	4.133	100%	130	0	2.066	129	0	2.196
5.	61 – 90	80%	2.709	100%	140	0	2.166	140	0	2.307
6.	91 – 180	100%	5.244	100%	879	0	5.699	885	0	6.583
7.	preko 180	Otpis	3.201	100%	1.031					
UKUPNO			411.391		1.463	307	11.373	1.287	0	12.660

Kašnjenje u otplati dulje od jednog dana imaju krediti u iznosu 26,9 milijuna KM. Stopa kredita u kašnjenju preko jednog dana na kraju prvog kvartala 2012. godine iznosila je 6,54% i bilježi blagi porast u odnosu na kraj prethodne godine (za 0,45 postotna poena).

Ukupan iznos dospjelih kamata po aktivnim kreditima koji imaju kašnjenje u otplati dulje od jednog dana iznosi 1,4 milijuna KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 12,6 milijuna KM i u odnosu na prethodni kvartal, manje su za 3%, dok je otpis u I. kvartalu 2012. godine iznosio 3,2 milijuna KM po glavnici i 1 milijun KM po kamati.

Grafikon 13. Kvaliteta portfelja MKO na dan 31.3.2012.

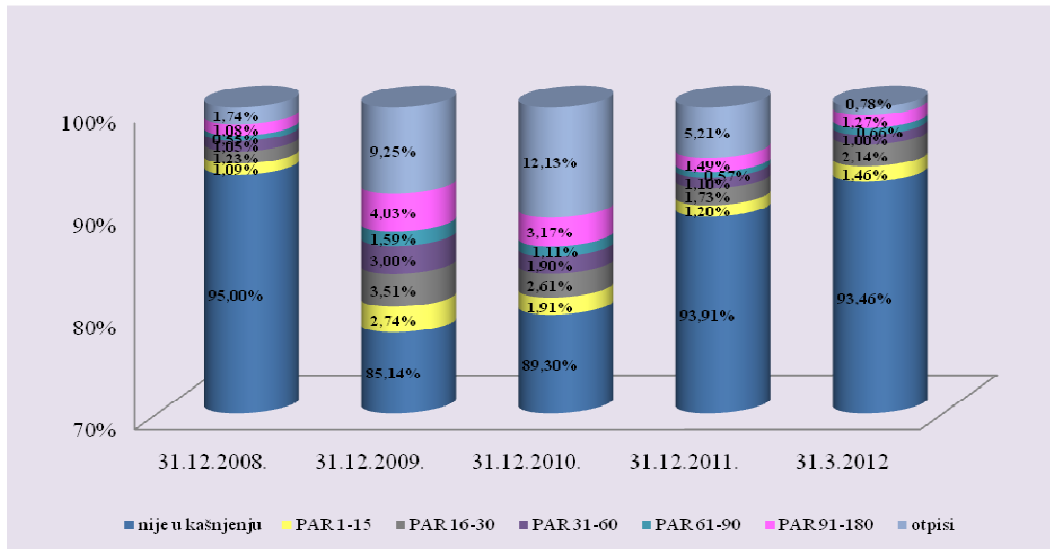

U usporedbi s prethodnim godinama poslovanja MKO, usprkos nastavku pada mikrokreditnog portfelja, mikrokreditni sektor iskazuje poboljšanje kvalitete aktivnog kreditnog portfelja.

Poboljšanje kvalitete aktivnog kreditnog portfelja iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 7,94% koliko je iznosila na kraju 2009. godine, na 2,76% koliko je

ostvareno sa 31.3.2012. Portfelj u riziku preko jednog dana kašnjenja smanjen je sa 14,87%, koliko je iznosio na kraju 2009. godine, na 6,54%, dok je portfelj u riziku (preko 30 dana kašnjenja) smanjen sa 8,62% koliko je iznosio na kraju 2009. godine na 2,94%, čime se ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfelja, sa 31.3.2012., nalazi u okvirima standarda propisanog od Agencije. Od 16 MKO, 5 MKF ne zadovoljava standard Agencije u pogledu rizičnosti portfelja koji mora biti ispod 5%. U prvom kvartalu 2012. godini MKO su otpisale 3,2 milijuna KM glavnice, odnosno 0,78% ukupnih bruto kredita.

Grafikon 14. Klasifikacija bruto portfelja MKO po godinama

Negativan utjecaj i posljedice globalne ekonomske krize na finansijski sektor, posebno su izraženi kod poslovanja MKO kroz segment kreditiranja i kvalitetu kreditnog portfelja. Zbog trenda rasta nenaplativih potraživanja iz ranijeg razdoblja, odnosno kašnjenja klijenata u plaćanju dospjelih kreditnih obveza, došlo je do aktiviranja jamstava kod jednog broja kredita u kašnjenju, koji su imali ovakvu vrstu osiguranja, tako da je teret otplate tih kredita pao na jamce, odnosno žirante. S ciljem prikupljanja, praćenja i analize podataka o kreditima koje otplaćuju jamci, Agencija je od 31.12.2009. propisala novi izvještajni obrazac OKJ - otplate kredita na teret jamaca.

Prema izvješćima MKO u Federaciji BiH sa 31.3.2012., 8.380 jamaca otplatili su 4,2 milijuna KM od ukupno odobrenih kredita koje otplaćuju jamci u iznosu od 44,1 milijun KM (7.612 kreditnih partija), što je za 2% manje jamaca koji otplaćuju tuđe kredite u usporedbi sa 31.12.2011. (4,2 milijuna KM, otplatilo je 8.553 jamca, dok je iznos ukupno odobrenih kredita koje otplaćuju jamci bio 45,6 milijuna KM – 7.805 kreditnih partija). Od ukupnog broja kreditnih partija, 3,57% kreditnih partija otplaćuju jamci, i u odnosu na kraj 2011. godine, učešće kreditnih partija koje otplaćuju jamci u ukupnom broju kreditnih partija u neznatnom je padu, za 0,05 postotnih poena. Stanje preostalog duga po kreditima koje otplaćuju jamci sa 31.3.2012. iznosi 11,2 milijuna KM, što čini 2,73% bruto kredita MKO i u odnosu na 31.12.2011., udio preostalog duga u bruto portfelju manji je za 0,14 postotnih poena. (31.12.2011. stanje preostalog duga po kreditima koje su otplaćivali jamci iznosilo je: 11,9 milijuna KM u odnosu na 414,4 milijuna KM bruto portfelja).

Prema izvješćima MKO, a shodno Odluci o uvjetima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/10), u razdoblju od 1.1. do 31.3.2012., klijenti MKO podnijeli su ukupno 100 prigovora, i svi su se odnosili na prigovore prema MKF. Od 15 MKF sa dozvolom za rad Agencije, za 6 nema

evidentiranih prigovora, kao ni za jedno MKD. Najveći broj prigovora je po osnovi prigovora iz kategorije „ostalo“, kojih je ukupno 90, a većim dijelom odnose se na prigovore po osnovi neodobrenog zahtjeva za kredit ili reprogram kredita, zatim prigovore u pogledu sporenja jamstva, prigovore jamaca vezano za postupak naplate, te na ponašanje kreditnih službenika. Sudažnici/jamci, uputili su 57 prigovora. MKF su pozitivno riješile 56 prigovora, negativno 33 prigovora, dok je 11 prigovora u procesu obrade ili izjašnjenja.

3.4. Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je ukupna cijena tih kredita, a obračunava se i iskazuje sukladno Odluci o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službene novine Federacije BiH“, br: 27/07, 46/09 i 46/11).

U obračun efektivne kamatne stope uključuju se podaci o visini nominalne kamatne stope na kredite, iznosu naknada i provizija koje MKO izračunavaju klijentu u postupku odobravanja kredita i iznos naknada i provizija poznatih na dan izračuna, koje MKO izračunava klijentu tokom realiziranja ugovora o kreditu. Ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Tablica 9. Prosječne ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite za I. kvartal 2012. godine – po proizvodima

Rb.	OPIS	Ponderirana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderirana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni mikrokrediti za:		
1.1.	Uslužne djelatnosti	25,57%	33,21%
1.2.	Trgovinu	25,05%	32,66%
1.3.	Poljoprivredu	24,08%	31,71%
1.4.	Proizvodnju	23,87%	29,70%
1.5.	Stambene potrebe	21,69%	27,60%
1.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	35,56%	42,96%
1.7.	Ostalo	21,06%	31,38%
2.	Dugoročni mikrokrediti za:		
2.1.	Uslužne djelatnosti	23,17%	27,21%
2.2.	Trgovinu	24,30%	28,42%
2.3.	Poljoprivredu	20,41%	23,60%
2.4.	Proizvodnju	23,37%	26,80%
2.5.	Stambene potrebe	22,05%	24,70%
2.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	30,57%	36,26%
2.7.	Ostalo	24,77%	30,05%

Za kratkoročne kredite, prosječna ponderirana nominalna kamatna kreće se u rasponu od 21,06 % za ostalo do 35,56 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu 27,60 % za stambene potrebe do 42,96 % za nenamjenske kredite.

Prosječna ponderirana nominalna kamatna stopa na dugoročne kredite kreće se u rasponu 20,41 % za poljoprivredu do 30,57 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 23,60 % za poljoprivredu do 36,26 % za nenamjenske kredite.

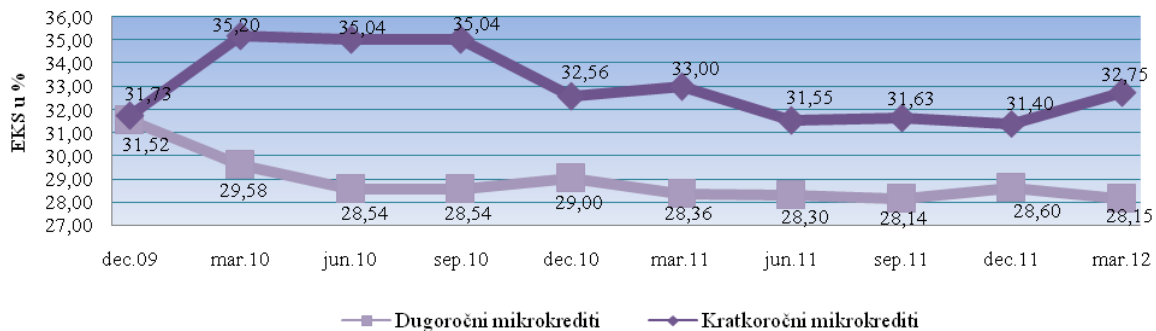
Analizirajući kamatne stope MKO po kreditnim proizvodima zaključuje se da su najjeftiniji krediti plasirani za poljoprivredne djelatnosti, dok su najskuplji nenamjenski, odnosno krediti za osnovne potrebe.

Prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne i dugoročne mikrokredite u Federaciji BiH po kvartalima prikazane su u Tablici 10.

Tablica 10. Prosječne efektivne kamatne stope (EKS) na mikrokredite po kvartalima

PROSJEČNA EKS u % na	2009.	2010.				2011.				2012.
	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.	31.12.	31.03.
Kratkoročne mikrokredite	31,73	35,20	35,04	35,04	32,56	33,00	31,55	31,63	31,40	32,75
Dugoročne mikrokredite	31,52	29,58	28,54	28,54	29,00	28,36	28,30	28,14	28,60	28,15

Grafikon 15. Trend kretanja prosječnih efektivnih kamatnih stopa na mikrokredite po kvartalima (u %)

Na kraju prvog kvartala 2012. godine, prosječne efektivne kamatne stope u mikrokreditnom sektoru na dugoročne kredite, u odnosu na 31.12.2011., bilježe neznatan pad (0,45 postotnih poena), dok su prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite u porastu (1,35 postotnih poena).

U cilju povećanja transparentnog kreditiranja i zaštite potrošača-klijenta mikrokreditnih organizacija, Agencija je spriječila iskazivanje kamatnih stopa na mjesečnoj osnovi čak i kada se iskazuju efektivne kamatne stope na kredite, kako se klijenti MKO ne bi dovodili u zabludu.

Agencija očekuje da će primjena navedenog propisa rezultirati dodatnim smanjenjem kamatnih stopa kod mikrokreditnih organizacija s obzirom da će klijenti biti bolje informirani o jedinstveno iskazanim kamatnim stopama na mikrokredite kako u sredstvima javnog informiranja, reklamnim oglašavanjima, tako i u ugovorima o kreditu.

Kako za formiranje kamatnih stopa na mikrokredite najznačajniju stavku čine visoki administrativni troškovi mikrokreditnih organizacija, Agencija u kontrolama MKO posebnu pažnju posvećuje i opravdanosti određenih troškova u smislu članka 38. ZoMKO koje na

koncu utječu na formiranje kamatnih stopa mikrokreditnih organizacija, održivost organizacija, te zaštitu doniranih sredstava.

3.5. Račun dobiti i gubitka

Struktura računa dobiti i gubitka mikrokreditnog sektora Federacije BiH je prikazana u Tablici 11.

Tablica 11. Račun dobiti i gubitka MKO

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 31.3.2011.				Za razdoblje 1.1. - 31.3.2012.				Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	%	MKF	MKD	Ukupno	%	
1	2	1	2	3=(1+2)	4	5	6	7=(5+6)	8	9=(7/3)
1.	PRIHODI PO KAMATAMA I SLIČNI PRIHODI									
1.1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	23.283	79	23.362	93	21.447	96	21.543	90	92
1.2.	Operativni prihodi	1.880	7	1.887	7	2.467	14	2.481	10	131
2.	UKUPNI PRIHODI (1.1.+1.2.)	25.163	86	25.249	100	23.914	110	24.024	100	95
3.	RASHODI									
3.1.	Rashodi po kamatama i sl. rashodi	6.152	14	6.166	23	5.053	19	5.072	20	82
3.2.	Operativni rashodi	15.979	67	16.047	58	17.255	71	17.326	67	108
3.3.	Trošk. rezer. za kred. i dr. gubitke	5.232	5	5.237	19	3.243	23	3.266	13	62
4.	UKUPNI RASHODI (3.1.+3.2.+3.3.)	27.364	87	27.451	100	25.551	114	25.665	100	93
5.	IZVANREDNI PRIHODI	3.372	16	3.388		3.839	4	3.843		113
6.	IZVANREDNI RASHODI	121	0	121		212	0	212		175
7.	UKUPNO PRIHODI - RASHODI (2+5-4-6)	1.050	16	1.065		1.989	0	1.990		187
8.	VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA	1.050		1.050		1.989		1.989		189
9.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		16	16			0	0		
10.	POREZI		2	2			0	0		
11.	NETO DOBIT/GUBITAK		14	14			0	0		
12.	UKUPAN FIN. REZULTAT			1.064				1.990		

Ukupni prihodi MKO za razdoblje 1.1. - 31.3.2012. iznose 24 milijuna KM, od čega se 23,9 milijuna KM ili 99,6% odnosi na prihode MKF, a 0,1 milijun KM ili 0,4% na prihode jednog MKD. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, ukupni prihodi su manji za 1,2 milijuna KM ili 5%.

Najveći dio prihoda, odnosi se na prihode od kamata koji iznose 21,5 milijuna KM ili 90% ukupnih prihoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, manji su za 1,8 milijuna KM ili 8%, dok operativni prihodi iznose 2,5 milijuna KM ili 10% ukupnih prihoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, veći su za 0,6 milijuna KM, odnosno za 31%.

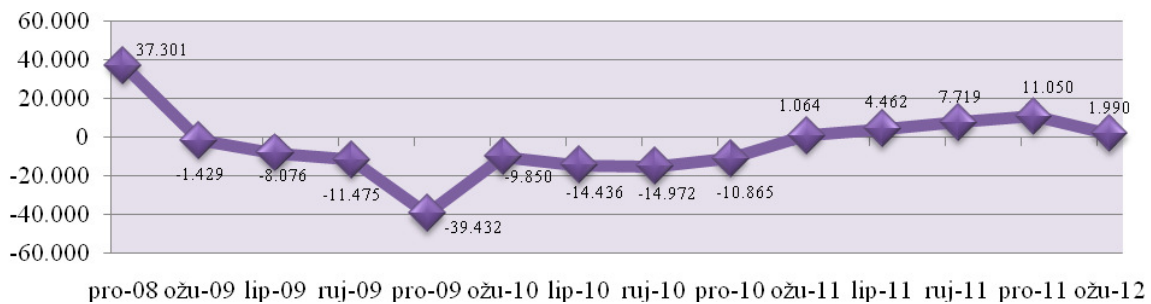
Ukupni rashodi iznose 25,6 milijuna KM od kojih se 25,5 milijuna ili 99,6% odnosi na rashode MKF, a 0,1 milijun KM ili 0,4% na rashode jednog MKD. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine ukupni rashodi su manji za 1,8 milijuna KM ili 7%.

U strukturi rashoda, 5,1 milijun KM ili 20% od ukupnih rashoda odnosi se na rashode po kamatama na uzete kredite i ostale slične rashode i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji su za 1,1 milijun KM ili 18%. Operativni rashodi iznose 17,3 milijuna KM ili 67% ukupnih rashoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, veći su za 1,3 milijuna KM ili 8%. Operativni rashodi sastoje se od troškova plaća i doprinosa u iznosu od 9,4 milijuna KM (1.1.-31.3.2011.: 8,9 milijuna KM), troškova poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija u iznosu od 4,3 milijuna KM (1.1.-31.3.2011.: 4,4 milijuna KM), te ostalih operativnih troškova u iznosu od 3,6 milijuna KM (1.1.-31.03.2011.: 2,7 milijuna KM). Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke iznose 3,2 milijuna KM ili 13% od ukupnih rashoda i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji su za 2 milijuna KM ili 38%.

Izvanredni prihodi MKO ostvareni u razdoblju od 1.1. do 31.3.2012. godine iznose 3,8 milijuna KM i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, veći su za 455 tisuća KM, odnosno za 13%. Preko 90% izvanrednih prihoda, odnosi se na naplatu potraživanja po otpisanim kreditima. Izvanredni rashodi MKO ostvareni u prvom kvartalu 2012. godine iznose 212 tisuća KM, i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, veći su za 91 tisuću KM odnosno za 75%.

Za razdoblje 1.1.-31.3.2012., neto dobit jednog MKD iznosila je 0,5 tisuća KM (01.01. – 31.03.2011.: 14 tisuća KM). U ovom razdoblju MKF su ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.989 tisuća KM, dok su u istom razdoblju prethodne godine, MKF ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.050 tisuća KM. U razdoblju 1.1. – 31.3.2012., od ukupno 15 MKF, manjak prihoda nad rashodima imale su 4 MKF i to u ukupnom iznosu od 233 tisuće KM, a višak prihoda nad rashodima ostvarilo je 11 MKF u ukupnom iznosu od 2.222 tisuće KM.

Grafikon 16. Ukupan finansijski rezultat MKO po kvartalima (u 000 KM)

Na razini mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.990 tisuća KM, što je za 926 tisuća KM ili 87% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Analizirajući izvještaje MKO sa 31.3.2012. možemo konstatirati sljedeće:

- MKO sa 31.3.2012. zapošljavaju ukupno 1.512 radnika što je za 3 radnika više u odnosu na 31.12.2011.;
- Bilančna suma MKO sa 31.3.2012. iznosi 488 milijuna KM, od čega se na MKF odnosi 486,3 milijuna KM ili 99,7%, a na MKD 1,7 milijuna KM ili 0,3% od ukupne bilance MKO;
- Bilančna suma MKO na kraju prvog kvartala 2012. godine bila je manja za 14,5 milijuna KM ili 3% u odnosu na stanje sa 31.12.2011.;
- Ukupni bruto krediti MKO sa 31.3.2012. iznose 411,4 milijuna KM i čine 84% ukupne aktive MKO, dok neto krediti iznose 400 milijuna KM. Krediti na bruto osnovi manji su za 1% u odnosu na stanje sa 31.12.2011.;
- Osnovni izvor sredstava MKO su obveze po uzetim kreditima koje na dan 31.3.2012. iznose 315 milijuna KM ili 65% ukupne pasive MKO i manje su za 5% u odnosu na stanje sa 31.12.2011.;
- Ukupni kapital MKO na dan 31.3.2012. iznosi 152,7 milijuna KM, od čega kapital MKF iznosi 152 milijuna KM, a kapital jednog MKD 0,7 milijuna KM. Najznačajnije stavke kapitala MKF su višak prihoda nad rashodima u iznosu od 93,7 milijuna KM koji čini 61% ukupnog kapitala MKF. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 129 tisuća KM ili 18% ukupnog kapitala MKD, dok temeljni kapital MKD iznosi 600 tisuća KM ili 82% ukupnog kapitala MKD;
- U razdoblju 1.1. - 31.3.2012. godine, 11 MKF je ostvarilo višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.222 tisuće KM, dok su manjak prihoda nad rashodima ostvarile 4 MKF u iznosu od 233 tisuće KM, što znači da su MKF sa 31.3.2012. poslovale s viškom prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.989 tisuću KM. Jedno MKD je sa 31.3.2012. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 0,5 tisuća KM, što znači da je na razini mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.990 tisuću KM.

U narednom razdoblju MKO trebaju intenzivno raditi na:

- Iznalaženju partnera za konsolidaciju pri čemu MKF koje imaju manji iznos kapitala, te visok stupanj otpisanih zajmova trebaju donijeti jasnu strategiju o pripajanju većim i snažnijim MKF kako bi se optimizirali resursi, očuvala donirana sredstva, osigurala podrška stranih kreditora, te osigurala budućnost zaposlenih u MKO;
- Smanjenju troškova poslovanja, primjeni načela domaćinskog poslovanja sredstvima fondacije i primjeni načela dobrih korporativnih praksi;
- Unaprjeđenju funkcije interne revizije i daljem poboljšanju sustava internih kontrola, poboljšanju efikasnosti poslovanja i optimiziranju resursa MKO kroz spajanje sa sličnim MKO, a u cilju smanjenja kamatnih stopa;
- Usvajanju i punoj primjeni principa odgovornog kreditiranja;
- Punoj primjeni članka 2. ZoMKO što podrazumijeva obavljanje djelatnosti s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti i pružanja podrške razvoju poduzetništva;
- Obveznoj razmjeni informacija na razini sektora i Centralnog registra kredita;
- Poboljšanju suradnje s Centrom za finansijsko savjetovanje u cilju rješavanja problema prezaduženih klijenata i žiranata;

- Poboljšanju institucionalnih kapaciteta, uključujući poboljšanje funkcija upravljanja i rukovođenja, te
- Potpunoj primjeni važećih propisa i povećanju transparentnosti poslovanja.

Broj: U.O.-41-3/12
Sarajevo, 7. lipnja 2012.

PRILOZI

- Prilog 1. Osnovni podaci o MKO
- Prilog 2. Bilanca stanja MKF
- Prilog 3. Bilanca stanja MKD
- Prilog 4. Račun dobiti i gubitka MKF
- Prilog 5. Račun dobiti i gubitka MKD
- Prilog 6. Pregled doniranog kapitala MKF

Prilog 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

Rb	Naziv mikrokreditne organizacije	Adresa i sjedište	Direktor	Tel/Fax	E-mail i Web	31.3.2012.		
						Iznos aktive u 000 KM	Iznos kapitala u 000 KM	Broj zaposlenih
1.	MKD "ADRIA mikro" d.o.o. Mostar	ul. Kneza Višeslava 14 88 000 MOSTAR	Sena Martina Topić	036/ 348-891, 348-890 fax	adria.mikro@tel.net.ba	1.719	730	7
2.	MKF "EKI" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića bb 71 000 SARAJEVO	Sadina Bina	033/ 754-370, 754-388 fax	sbina@mkoeki.com www.mkoeki.com	101.384	36.146	274
3.	MKF "LIDER" Sarajevo	ul. Turhanija 2 71 000 SARAJEVO	Džavid Sejfović	033/ 250-580, 250-581 fax	dzavids@lider.ba www.lider.ba	11.266	10.427	48
4.	"LOK MKF" Sarajevo	ul. Skenderija 13 71 000 SARAJEVO	Nusret Čaušević	033/ 564-200, 564-201 fax	central.office@lok.ba www.lok.ba	65.437	3.549	193
5.	MKF "MELAHA" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 59 71 000 SARAJEVO	Iso Abinun	033/ 205-737 tel/fax	iso@melaha.ba	971	211	3
6.	MKF "MIBA" Tuzla	ul. Đorđa Mihajlovića 4/III 75 000 TUZLA	Mirsad Bahić	035/ 277-455 tel/fax	miba@vesta.ba www.miba.ba	406	397	3
7.	MKF "MI-BOSPO" Tuzla	ul. Bosne srebrene bb 75 000 TUZLA	Nejira Nalić	035/ 270-283, 252-448 fax	mi-bospo@mi-bospo.org www.mi-bospo.org	29.936	15.382	137
8.	MKF "MIKRA" Sarajevo	ul. Marka Marulića 2/VI 71 000 SARAJEVO	Sanin Čampara	033/ 616-162, 717-141 fax	mikra@mikra.ba www.mikra.ba	16.215	4.315	90
9.	MKF "MIKRO ALDI" Goražde	ul. Panorama bb 73 000 GORAŽDE	Ferida Softić	038/ 226-456, 221-004 fax	mka.aldi@bih.net.ba www.mikroaldi.org	3.511	2.805	22
10.	"PARTNER MKF" Tuzla	ul. 15. maja bb 75 000 TUZLA	Senad Sinanović	035/ 300-250, 300-269 fax	partner@partner.ba www.partner.ba	105.207	42.460	274
11.	MKF "PRIZMA" Sarajevo	ul. Bistrik Medresa 43 71 000 SARAJEVO	Jure Žigo	033/ 573-320, 446-583 fax	hq@prizma.ba www.prizma.ba	110.667	22.345	246
12.	"PRVA ISLAMSKA MKF" Sarajevo	ul. Jukićeva 75 71 000 SARAJEVO	Edina Hadžimurtezić	033/ 666-233, 666-224 fax	info@mfi.ba	1.607	1.384	11
13.	MKF "SANI" Zenica	ul. Mehmedalije Tarabara 10 72 000 ZENICA	Sulejman Haračić	032/ 405-606 tel/fax	mikrosanizenica@yahoo.com	385	268	3
14.	MKF "SUNRISE" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 51 71 000 SARAJEVO	Zoran Dučić	033/ 278-020, 278-032 fax	sunrise@microsunrise.ba www.microsunrise.ba	34.082	9.294	144
15.	MKF "VORTT-INVEST" Sarajevo	ul. Azize Šaćirbegović 128 71 000 SARAJEVO	Mustafa Kapić	033/720-949, 720-941 fax	vorttdoo@yahoo.com	306	168	2
16.	MKF "ŽENE ZA ŽENE International" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića 130 71 000 SARAJEVO	Seida Sarić	033/ 770-010, 770-012 fax	general@zenezazene.ba www.womenforwomen.org	4.943	2.888	55
UKUPNO						488.042	152.769	1.512

Prilog 2.

BILANCA STANJA MKF

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	31.12.2011.	%	31.3.2012.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	28.973	6	26.093	5	90
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	20.935	4	20.908	4	100
1b)	Kamatonosni računi depozita	8.038	2	5.185	1	65
2.	Plasmani bankama	14.975	3	6.100	1	41
3.	Kreditni	412.802		409.848		99
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	11.647		11.342		97
3b)	Neto krediti (3-3a)	401.155	80	398.506	82	99
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	47.838	10	47.896	10	100
5.	Dugoročne investicije	15	0	15	0	100
6.	Ostala aktiva	9.048	2	8.998	2	99
7.	Minus: rezerv. na ost. stavke aktive, osim kredita	1.398		1.285		92
8.	UKUPNO AKTIVA	500.606	100	486.323	100	97
PASIVA						
9.	Obveze po uzetim kratkoročnim kreditima	82.347	16	75.508	16	92
10.	Obveze po uzetim dugoročnim kreditima	248.634	50	238.548	49	96
11.	Ostale oaveze	20.054	4	20.229	4	101
12.	UKUPNO OBVEZE	351.035	70	334.285	69	95
13.	Donirani kapital	43.061		45.160		105
14.	Temeljni kapital	10.157		10.245		101
15.	Višak prihoda nad rashodima	114.647		117.191		102
15a)	za prethodne godine	102.577		114.953		112
15b)	za tekuću godinu	12.070		2.238		19
16.	Manjak prihoda nad rashodima	21.236		23.483		111
16a)	za prethodne godine	20.330		23.250		0
16b)	za tekuću godinu	906		233		26
17.	Ostale rezerve	2.942		2.926		99
18.	UKUPNO KAPITAL	149.571	30	152.039	31	102
19.	UKUPNO PASIVA	500.606	100	486.323	100	97
IZVANBILANČNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	167.674		168.876		101
	- komisioni poslovi	548		510		93

Prilog 3.

BILANCA STANJA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2011.	%	31.3.2012.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	270	14	74	4	27
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	270	14	74	4	27
1b)	Kamatonosni računi depozita	0	0	0	0	0
2.	Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3.	Kredit	1.582		1.543		98
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	11		30		290
3b)	Neto krediti (3-3a)	1.572	80	1.512	88	96
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	75	4	79	5	105
5.	Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6.	Ostala aktiva	57	3	56	3	0
7.	Minus: rezervir. na ost. stavke aktive, osim kredita	2		2		0
8.	UKUPNO AKTIVA	1.973	100	1.719	100	87
PASIVA						
9.	Obveze po uzetim kratkoročnim kreditima	723	37	470	27	65
10.	Obveze po uzetim dugoročnim kreditima	452	23	451	26	
11.	Ostale obveze	69	3	68	4	99
12.	UKUPNO OBVEZE	1.244	63	990	58	80
13.	Donirani kapital	0		0		0
14.	Temeljni kapital	600		600		100
15.	Emisioni ažio	0		0		0
16.	Neraspoređena dobit (16a+16b)	29		29		102
16a)	prethodnih godina	0		29		0
16b)	tekuće godine	29		0		2
17.	Zakonske rezerve	100		100		
18.	Ostale rezerve	0		0		0
19.	UKUPNO KAPITAL	729	37	730	42	100
20.	UKUPNO PASIVA	1.973	100	1.719	100	87
IZVANBILANČNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	60		60		99
	- komisioni poslovi	0		0		0

Prilog 4.

RAČUN DOBITI I GUBITKA MKF

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 31.3.2011.	%	Za razdoblje 1.1. - 31.03.2012.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I.	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	163	1	39	0	24
1.2.	Kamate na plasmane bankama	273	1	108	1	40
1.3.	Kamate na kredite	22.644	97	21.070	98	93
1.4.	Ostali financijski prihod	203	1	230	1	113
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	23.283	100	21.447	100	92
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	5.886	96	4.672	92	79
2.2.	Ostali financijski rashodi	266	4	381	8	143
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	6.152	100	5.053	100	82
3.	Neto financijski prihodi (1.5. - 2.3.)	17.131		16.395		96
II.	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	1.662	88	2.031	82	122
4.2.	Ostali operativni prihodi	218	12	435	18	200
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	1.880	100	2.467	100	131
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	8.927	56	9.368	54	105
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	4.396	28	4.328	25	98
5.3.	Ostali operativni troškovi	2.656	17	3.559	21	134
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	15.979	100	17.255	100	108
6.	Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke	5.232		3.243		62
7.	Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3.+4.3.-5.4.-6.)	-2.201		-1.637		74
8.	Izvanredni prihodi	3.372		3.839		114
9.	Izvanredni rashodi	121		212		175
10.	Višak/manjak prihoda nad rashodima (7.+8.-9.)	1.050		1.989		189

Prilog 5.

RAČUN DOBITI I GUBITKA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za razdoblje 1.1. - 31.3.2011.	%	Za razdoblje 1.1. - 31.3.2012.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I.	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	0	0	0	0	n/a
1.2.	Kamate na plasmane bankama	0	0	0	0	n/a
1.3.	Kamate na kredite	78	99	96	100	123
1.4.	Ostali financijski prihod	1	1	0	0	44
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	79	100	96	100	122
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	14	100	18	91	122
2.2.	Ostali financijski rashodi	0	0	2	9	n/a
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	14	100	19	100	135
3.	Neto financijski prihodi (1.5. - 2.3.)	64		77		120
II.	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	5	66	14	100	288
4.2.	Ostali operativni prihodi	3	34	0	0	0
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	7	100	14	100	191
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	23	34	47	66	208
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	20	30	12	16	59
5.3.	Ostali operativni troškovi	25	37	12	17	49
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	67	100	71	100	105
6.	Troškovi rezerviranja za kreditne i druge gubitke	5		23		469
7.	DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3.+4.3.-5.4.-6.)	-1		-3		384
8.	Izvanredni prihodi	16		4		24
9.	Izvanredni rashodi	0		0		n/a
10.	DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	16		0		3
11.	POREZ	2		0		3
12.	NETO DOBIT/GUBITAK	14		0		3

Prilog 6.

PREGLED DONIRANOG KAPITALA MKF
stanje na dan 31.3.2012.

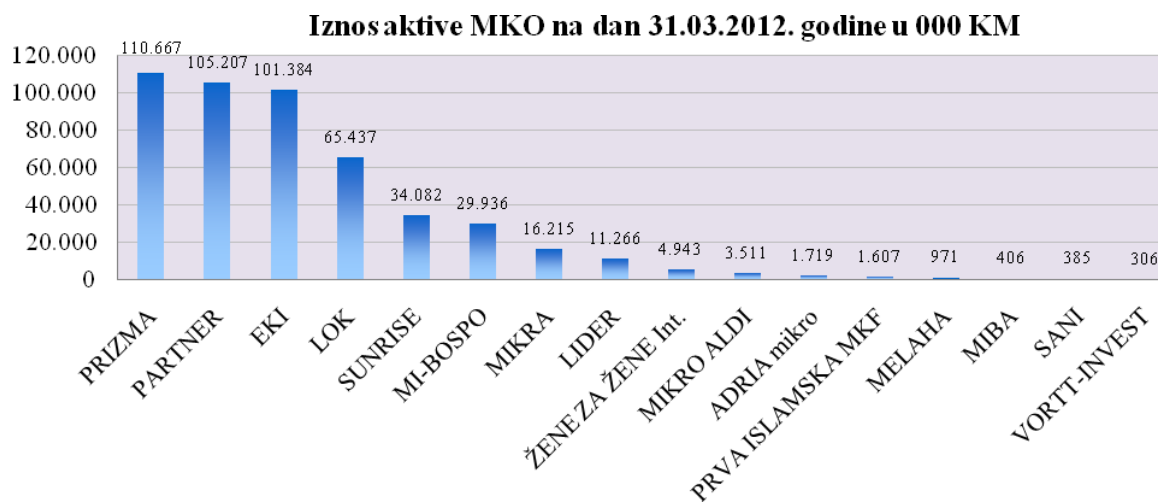
u 000 KM

Rb	Naziv donatora	MKF EKI Sarajevo	MKF LIDER Sarajevo	MKF MIBA Tuzla	MKF MI-BOSPO Tuzla	MKF MIKRA Sarajevo	MKF MIKRO ALDI Gorazde	PARTNER MKF Tuzla	MKF PRIZMA Sarajevo	PRVA ISLAMSKA MKF Sarajevo	MKF SUNRISE Sarajevo	MKF ŽENE ZA ŽENE Sarajevo	UKUPNO
Donacije za kreditni fond		5.246	5.891	298	2.911	3.412	804	6.828	7.490	2.099	1.942	2.259	39.180
1.	USAID	3.046						3.046	3.046			543	9.681
2.	CHF-(SIDA, MEDI, HILP)		5.891										5.891
3.	UNHCR				479		200	1.229	992		614	450	3.964
4.	CRS					3.412							3.412
5.	LIP (sredstva Vlade FBiH)				947			675			1.214		2.836
6.	PRM/USA State Department								2.006			577	2.583
7.	UNDP	1.932						59	672				2.663
8.	UMCOR			298	79			316	774			637	2.104
9.	Islamic Relief WW, Predstavništvo Sarajevo									2.099			2.099
10.	Women's World Banking				1.034								1.034
11.	IRC				226			805					1.031
12.	Mercy Corps							697					697
13.	OXSfam						500						500
15.	USDA Know-How Project	237											237
15.	Church World Service				146								146
16.	Udruga građana "ALDI"						104						104
17.	DK spajanje s "LORI" Orašje										98		98
18.	Women for Women Int.											52	52
19.	CRIC	31											31
20.	SOLIDARITES										16		16
Donacije za osnovna sredstva		8	0	0	0	65	0	228	61	0	10	0	373
21.	Mercy Corps							228					228
22.	CRS					65							65
23.	ICMC								53				53
24.	SOLIDARITES										10		10
25.	WORLD Vision Int.	8											8
26.	PHARE								8				8
Donacije za operativne troškove		2.039	864	0	0	0	0	1.395	3.087	0	709	0	8.095
27.	SIDA Housing	1.828											5.891
28.	IFC	104											5.891
29.	PRM								2.047				2.047
30.	UNHCR							129	840				969
31.	LIP (sredstva Vlade FBiH)							201			709		910
32.	CHF		864										831
33.	Mercy Corps							725					725
34.	CGAP							45	150				195
35.	EBRD	105											105
36.	WORLD BANK							65					65
37.	USAID							112					96
38.	MFC							12	34				46
39.	UNDP							43					43
40.	ADA ASBL (RATING)							21					21
41.	Ostalo	2						44	17				47
UKUPNO DONIRANI KAPITAL		7.293	6.755	298	2.911	3.477	804	8.452	10.639	2.099	2.661	2.259	47.648

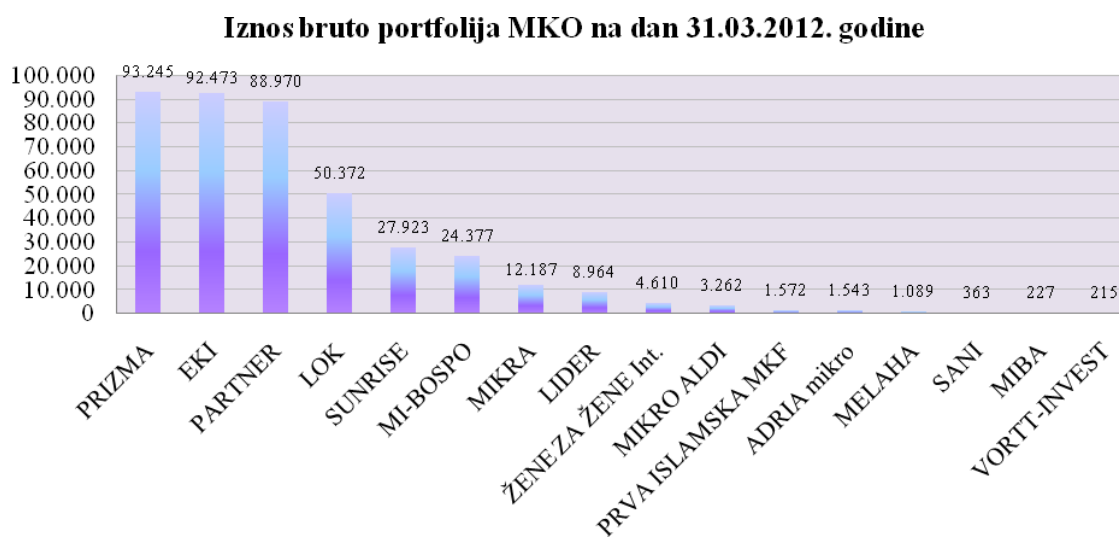
GRAFIKONI

- Grafikon 1. Iznos aktive MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
- Grafikon 2. Iznos bruto portfelja MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
- Grafikon 3. Iznos kapitala MKO na dan 31.3.2012. u 000 KM
- Grafikon 4. Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD za razdoblje 1.1.- 31.3.2012. u 000 KM
- Grafikon 5. Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite prema izvješćima MKO u I. kvartalu 2012. godine
- Grafikon 6. Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite prema izvješćima MKO u I. kvartalu 2012. godine
- Grafikon 7. Broj zaposlenih MKO na dan 31.3.2012.
- Grafikon 8. Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 31.3.2012.
- Grafikon 9. Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfelj MKO na dan 31.3.2012.
- Grafikon 10. Portfelj u riziku preko 30 dana na dan 31.3.2012.

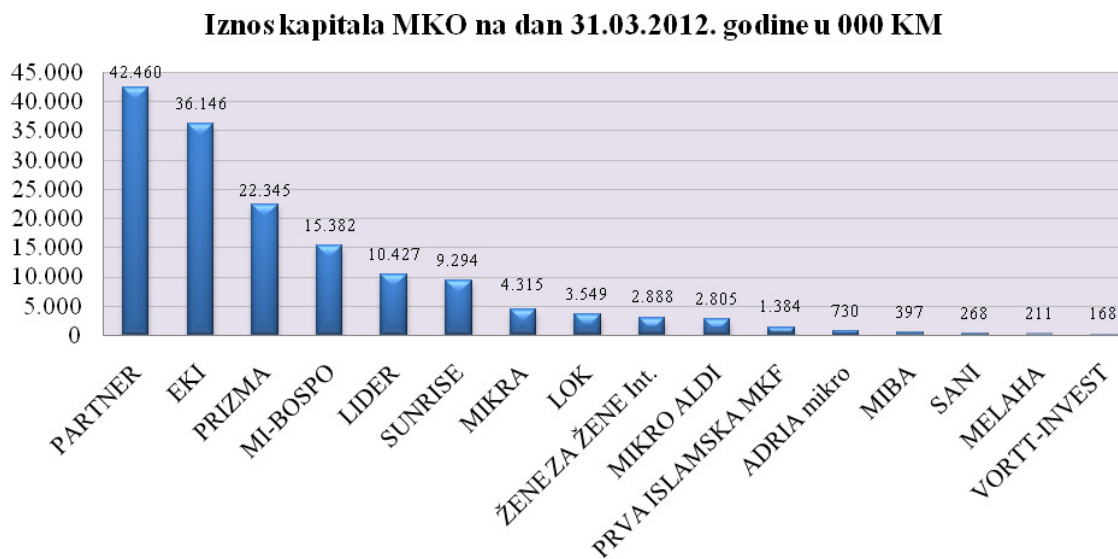
Grafikon 1.

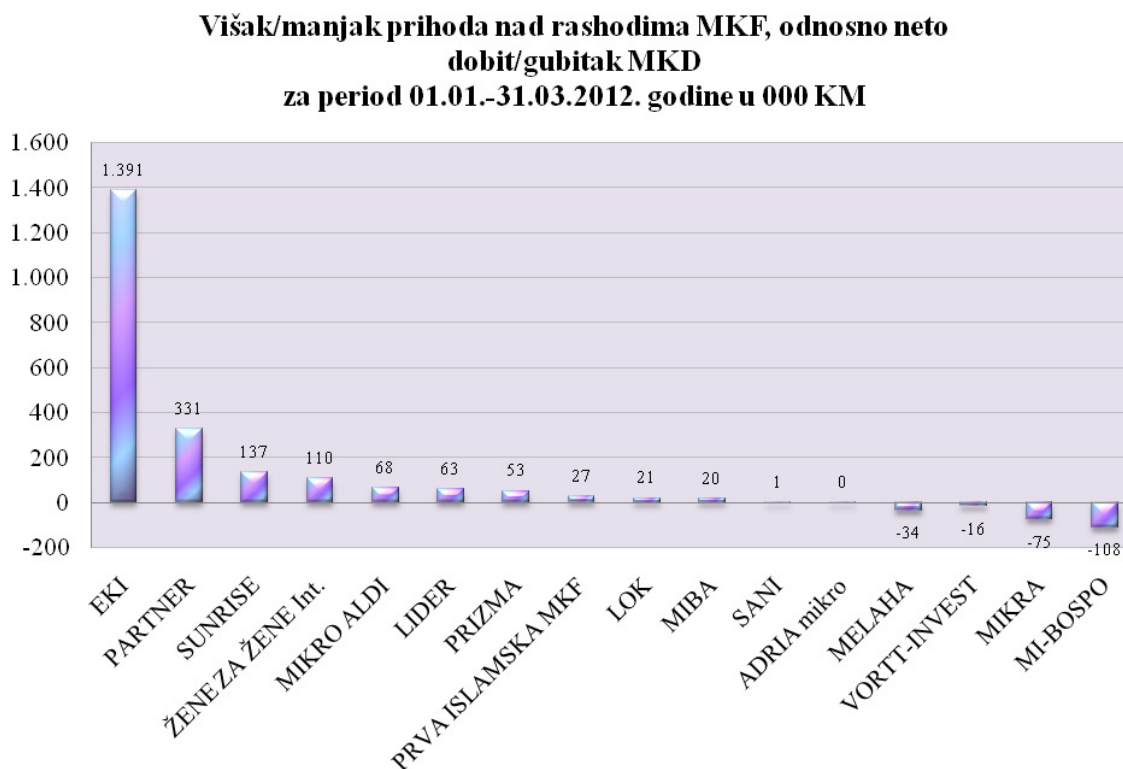
Grafikon 2.

Grafikon 3.

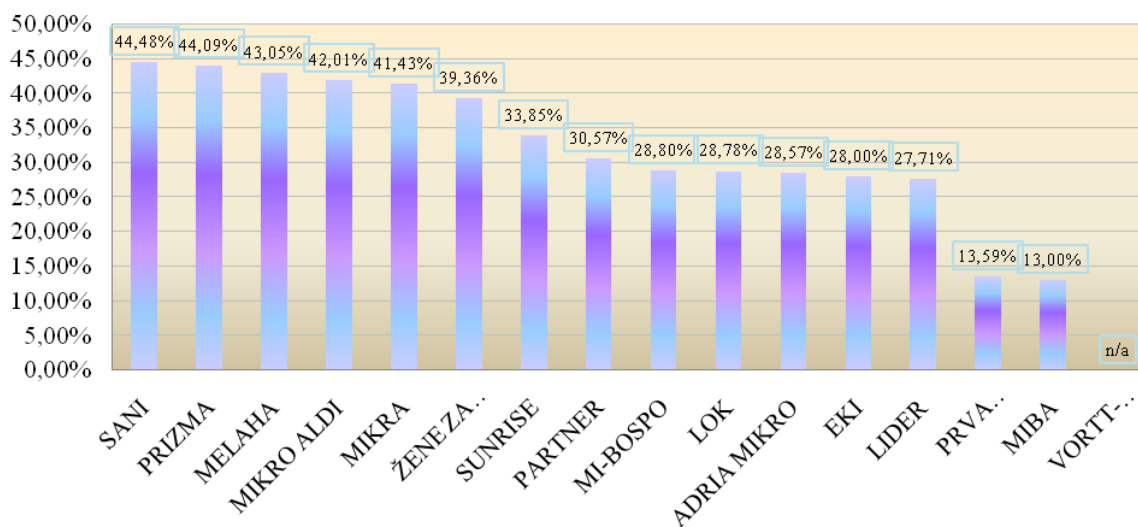

Grafikon 4.

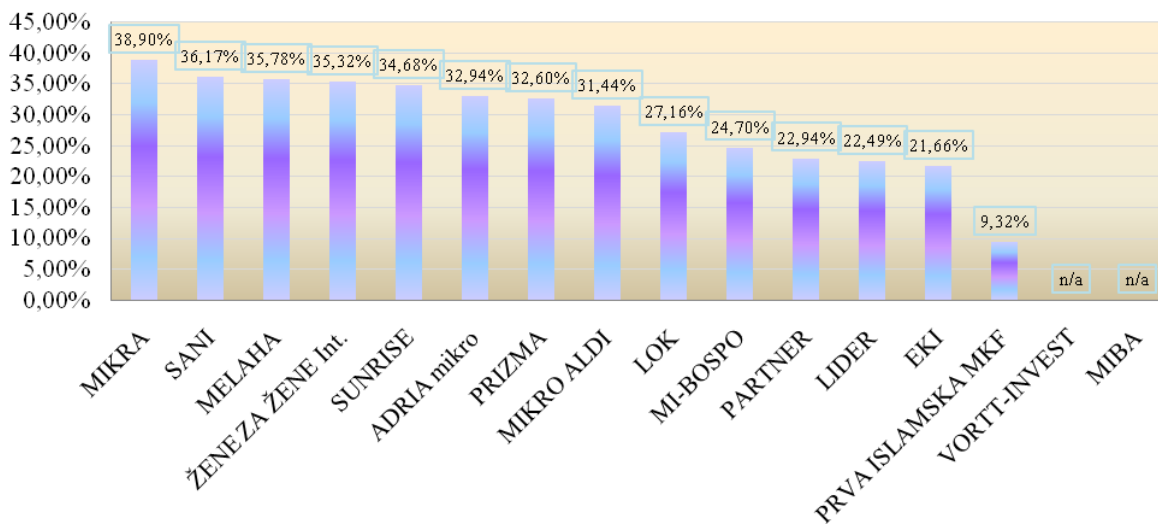
Grafikon 5.

**Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite
prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine**

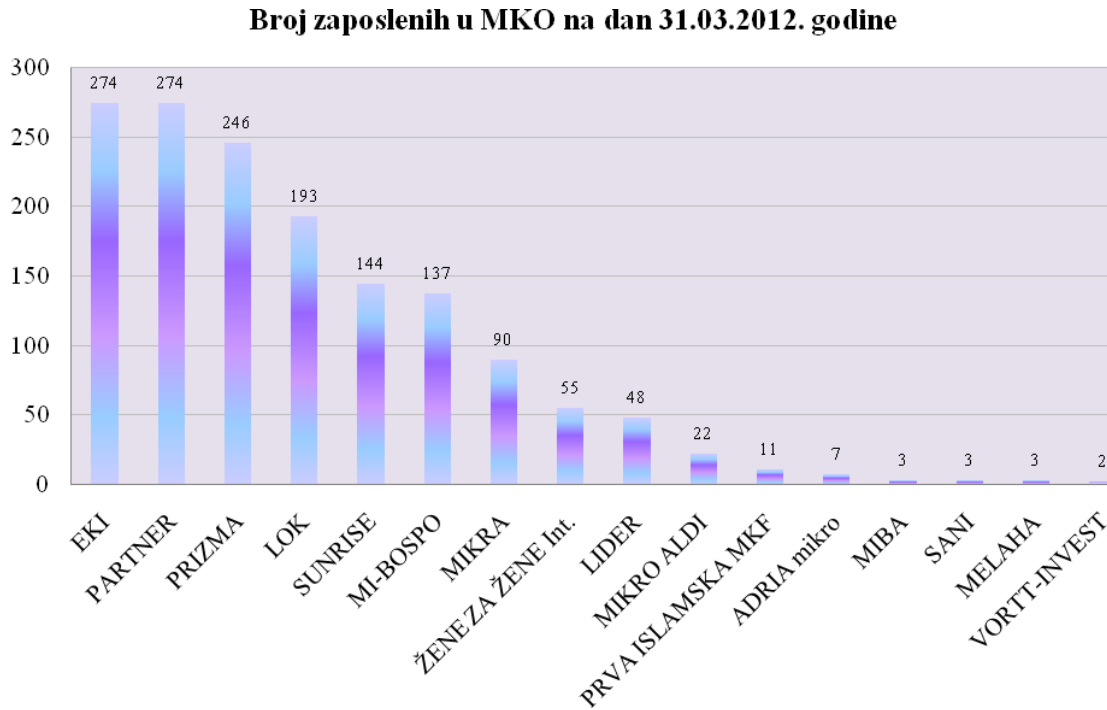

Grafikon 6.

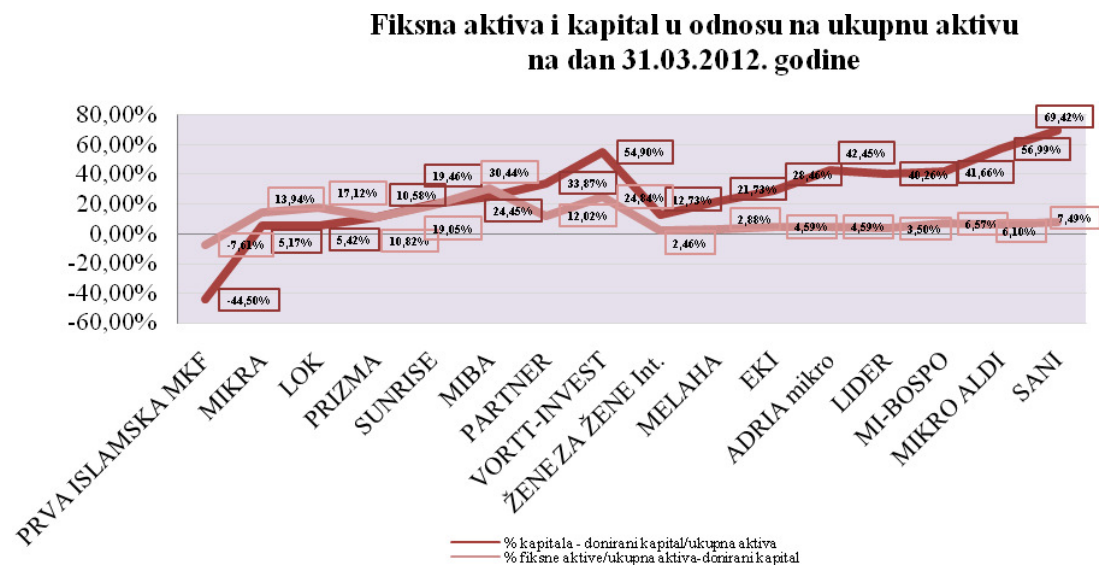
**Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite
prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine**

Grafikon 7.

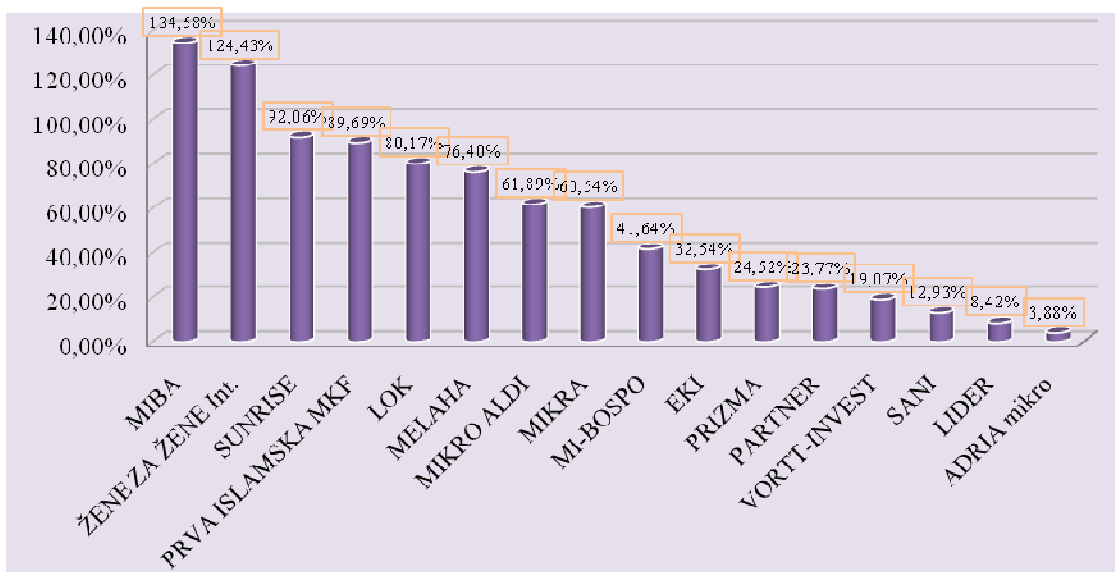

Grafikon 8.

Grafikon 9.

Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na ukupan bruto portfolio MKO na dan 31.03.2012. godine

Grafikon 10.

Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 31.03.2012. godine

